Padmasusastra

Dasanama Kawi

Ngayogyakarta **1897**

--- [0] ---
Sêrat Dasanama Kawi
Mawi katurutakên dêntaywanjananipun sarta kawêwahan dening Ki Padmasusastra.
Kawêdalakên dening tuwan F. L. Wintêr ing Ngayogyakarta.
Kaêcap ing pangêcapanipun tuwan H. Buning, ing Ngayogyakarta 1897.
--- 1 ---
Anak: atmaja | tanaya | sunu | suta | siwi | wêka | putra | ja.
Untu: udata | ungsa | dênta | waja.
Intên: ira | aryas | ratna | sotya | sela | sapathika | wêdhiyan.
Êndhas: uta (gut)mangga | ulu | kumba | êndhas | sirah | sidhira | pasuhunan | murda | mukyana | mastaka.
Andhêng-andhêng: karandhêng | wintangga.
Unyêng-unyêngan: uwra | ungsran | pundri |
--- 2 ---
pundran | munyêng | munyung.
Ece: karaca | kumira | daki.
Arèn: alingan | ampungan | onggok | kawung | kolang-kaling.
Orok-orok: undhatan.
Urip: atma | daru | daruka | tuwuh | tubu | jiwita | gêsang.
Irung: nasika | trisma | parsana | grana.
Urang: udhang | makara | mangkara.
Idu: criwaya | kêcoh | ludaka | ludha.
Udan: carabak |
--- 3 ---
riris | rêrêb | rarabi | krêmun | trêh | truh | sra | surur | warsa | warsiha | wawarsa | wrêsti | jawah | jawêh | jawuh.
Idêp: irpya | itara | wiruya | wiromèksi.

Ati: hrêdaya | ambêk | angên-angên | nala | cita | driya | drangsa | twas | tyas | sota | wardaya | lyali | prana | praya | manah | galih | budi.
Ati daging: kukulung |
--- 4 ---
lêmbana.
Otèk: jawawut | yapawutya.
Otot: urata | anggota | paradha.
Itil: krêntika | karentya | kalêntik | sêmaracatra | sogok prana | waga prana | purana.
Asu: anjing | aswibuja | cika | camêra | kuwaka | sona | srênggala | swa | sagawon | wrêka | purisika | basu | bugêl.
Usus: aswa | sarisu | pusthara.
Asêm: amla | kamal | kamaligi.
Asêman: amlika |
--- 5 ---
sumanjari.
Awak: ôngga | raga | kawangga | tuhu | sarira | sulaksana | wônda | wak | lingga | pasikêpan | yêrangga | badan | badhi.
Iwak loh: oti | wiyangga | jita | mina | mira | matsya | maswa.
Uwang: wêhang | wêgang | panggita.
Awang-awang: antariksa | antarala | antariya | ardhya | udara | ambara | nawasanga | namu-namu | dirgantara | tawang | jumantara | gagantara |
--- 6 ---
gaganacara | tyamoka | bomantara.
Ula: ananta | urar | aliman | nuwinda | naga | taksaka | sarpa | sawêr | wasu | wiswaka | bujôngga.
Ula-ula: adodaka | tanggola.
Ulêr: urta | ratyaka | kramira | wrêkita.
Ilat: irta | lidhah | jihwa | jiwana.
Ulat: nêtya | naya | nayana | wulat | liring | jaswa.
Alas: utyana | rimba | taratab | wana |
--- 7 ---
wanantara | wanadri | wanadurga | wanawasa | wanapringga | wulusan | lirang | paringga | baga.
Alis: êning | imba | nahya | drasthi | siratmaya.
Aling-aling: tèbèng | warana | dhingdhing | basu.
Èpêk-èpèk: têpak | têpaswa | gumpita.
Omah: rangkal | suyasa | syawisma | wisma | wangun | panti | yasa | made | graha | bale.
Êmprit gantil: cucur | rêsrês |
--- 8 ---
kadhasih | tadhaharsa | tidharsa | wlas arêp.
Ampak-ampak: amuk-amuk | lamat-lamat | limut-limut | pruta | pêta.
Ambèn: salu | made | bale.
Êmbun-êmbunan: uludwara | nabyuka | wungwunan | panuhun | pasundhulan.
Êmbok: ibu | rena | biyung | bibi.
Ambêkan: uswasa | nilangga | wayuwita.
Umbul-umbul: dwaja | daludag | tunggul | supralêmba | juluk-juluk.

Iga: uswaka | rusuk |
--- 9 ---
rujingan.
Ugêl-ugêl: sudipra | sudhu | paglangan | panggri | jurung | gritha.
Angin: anila | aliwawar | sindhung | sadhaka | samirana | lesus | prahara | pracôndha | pawana | maruta | barat | bajra | bayu.
Ênggon: astana | ênggèn | unggyan | sana | sêtana | swana | syana | loka | pada.
Nanas: ananas | nanasya.
Noja: anuja | anujana.
Nom: nèm |
--- 10 ---
taruna | mudha.
Nagara: radya | rajadhi | rajadhiyan | rajiya | rajadhan | kitha | kutha | kuthira | puraksa | praja | mudraka.
Nagasari: nagakusuma | nagasantun | nagapuspa.
Cahya: kukuwung | kaluwung | teja | wahyu | wangkawa | lêngkawa | pulung | palangi | mrak.
Cohung: mêrak.
Candhi: candhuhi | kabuyutan | darma.
Candhana: kêtur | kayu ragas.
Cêcak: srêpana | wêca-wêca |
--- 11 ---
wêrca | murti.
Cacing: anwil | nahuti | warcita | wrêtija | lusi.
Coro: curwa | karlaka | wragna | lipasa.
Crême: crêmèl | kamalagi.
Cêkaklak: usaya | ciptaka | triklaklak.
Clèrèt: talèrèp | bayata.
Clèrèt taun: urur | sindhungkara | wrêstibajra | bajrarumung.
Cèlèng: andhapan | cêlêngan | durgangsa | sungkara | waraha | wijung | wag | wêg | jubris | bakwi.
--- 12 ---
Codhot: cotdhot | cyatgora | syarima | laboka.
Cumplung: kumwalo | kumbina | kumbara | sumpra | potaka | murdyaka.
Cabe: cabyu | ladha.
Cêthak: ludhaka | pakima.
Cangklakan: kèlèk | kadhakya | goswa.
Cangkêm: rukmaka | dukara | tutuk | panglinga | jumara | mukita.
Rai: nana | nityaka | nayaka | swa | waktra | wadana | paraupan | pasuryan | muka | giwrasya |
--- 13 ---
golaka.
Randhu: randhêh | randhya.
Ratu: endra | aji | nara | narèiswara[1] | nareaji | narendra | narendradipa | naranata | nararya | naradipa | narèswara | narpa | nareprabu | narpati | nrêpati | narapati | naryadipa | nata | raja | katong | kangjêng | dipa | dipati | sinuhun | sri | srindra | sri nata | sitipati | susuhunan | sang nata | sang siniwi | sang sri | sang aji | prabu | pamasa |

--- 14 ---
pangêmpyan | maharaja | mangkubumi | buhpati | buhpala | buhpalaka | buminata | bumipala | bumipalaka.
Ratu garwa: narendra mahisi | narendra garini | narpa duhita | narpa dayita | narèswari | narpa wadu | natarèni | nata dèwi | nata mahisi | raja mahisi | duhita | dayita | sori | sri supadniswara | sri yodati | supadni | supadniswari | waramahisi | lêksmiwati | prawara mahisi | pramèswari | paramiswari | padni | padniswara | padmi | mahisi | garini | bini aji.
Rase: andaka |
--- 15 ---
rasya | widarsa | widata | lodha | januka | julungwangi | marwaga | mrêganabi.
Rambut: rema | roma | kiswa | kesawa | kèlu | wèni | wrista | wulwita | jata.
Rambutan: wuwulon | wunglon | wunglwan.
Rêmbulan: indu | indung | candra | rati | ratih | kirana | tèngsu | sitarêsmi | sitangsu | sasi | sasadhara | sasangka | salancana | sangkara | wulan | lèk | lalwun |
--- 16 ---
prabancana | basônta.
Rêgulo: hèrtambang | hèrwara | hèrgundhang | hèrmawar | argulo | èrgulo.
Kanigara: tarnikara.
Konang: kardipta | karli | prawiksa | paryana.
Kênanga: kalak | puspagiwang.
Kancil: awika | kancita | sahasa | sasa | wariga | palguna | marguna | makalang | maguna.
Kinjêng: kipada | trawanggana | trungka | saspada | gambyang.
Kênthus: kênthula | katyaka | kwandaka | pêthangkus |
--- 17 ---
gênthorang.
Kanthil: cêpaka | sumarsana.
Konthol: siraswa | landhuka | palandhungan | gintungan.
Kucing: uridha | kusingha | kumwangga | windula | landhika | pusa | posiya | pawasa.
Kreta: rata | ratalwa | runggu | sakatha | swandana | patangga | padhati | gotaka.
Kêris: curiga | katga | suduk | wangkingan | dhuwung.
Krambil: kasambêl | kalapa | kapeta | tiris | nyu.
Kringêt |
--- 18 ---
karimut | aringêt | arangga | riwe | karwaya | swanita.
Kuku: kanaka | tulangsa | tumit | pakri.
Kokosan: limus.
Kidang: arina | arinya | ujung | kênas | sanggira | walgasa | pahula | dhinangsa.
Kasur: dranadha | sayastha | lalusupathaka.
Kasturi: rawidha | kasturya | turila | padhyaksa.

Kuwèni: ambawang | kawèni | poh ambawang | poh kawani | pakèl | gêndheyo.
Kawuk:
--- 19 ---
diksa | salira | manyawak | mayangga.
Kuwuk: kuwaka | srênggampa | wilpusa | grêndama | grêdawa | grêdula | gridha | grêmusa | brewa.
Kawis: kawista.
Kali: nadi | narmada | sunghe | wlahan | lwah | lèpèn | jahning | bahnawi | banawi | bangawan.
Kleca: kalèdhum.
Kilat: thathit | wagyut | wagyuta | wagyutmaka | wagyutmala | laban | pracalita.
Kulit: carma | turila |
--- 20 ---
wacucal | walulang.
Kalasa: sayana | lingkaban.
Kluwih: kaotan.
Kluwung: kukuwung | wangkawa | lêngkawa | plangi | mrak.
Klewang: kalawahi | taladhak | bandhol | barandang | berang | boji.
Kalajêngking: kiha | karkala | wrisika | wikatha | mracika.
Kêlayu: kalaju | kalajêng.
Kalamênjing: kalanjura | kalmasu | panghula.
Klabang utawi Kala abang: kanaba | sirsa | sirusapa | sangkatha | manggakala.
--- 21 ---
Kalong: kirsaka | kalwang | lêngking | gingga | gingguna.
Kupu: rangana | karmija | drupawa | trija.
Kopi: kahwa.
Kêpêl: gêlungan.
Kêpithing: kamitra | kathira | dahri | darika.
Kuping: kênoh | karna | kêpêh | talingan | panalinga | padlingan | pangrênga.
Kudhi: coli | caluk | trangtang | sangut.
Kodhok: canthuka | wrêstija | wiyung | wiyangga | pas.
Kadhaton:
--- 22 ---
karatyan | taji | tajya | pura | puri | purana | purantara | puraka | prasadarga | dhatulaya.
Kêdhasih: tadhaharsa | wlasarês | padharsa | gla.
Kadhal: umêtaka | karla | didika | bundhan.
Kijing: krêmisa | wahna | lindhana.
Kayu: kupwaka | kajêng | kuya | dayaka | tahên | wrêksa | bodaya.
Kêmbang: kusuma | sari | sêkar | puspa | puspita.
Kombang: sadpada |
--- 23 ---
lyali | pohali | madukara | madubrata | bramara.
Kêmôngga: umêng | kyaksa | kamamangga | warmata | gumênggêng.

Kêbo: andhanu | karbwita | danuka | sêtyaka | srawana | maesa | mundhing | miswa | gopaka | gomi | badhagas.
Kêthèk: rewônda | kênyung | kêra | kapi | kuthila | kuthilapas | wanara | wre | plawaga | palwaga | palgosa | juris | munyuk | monyèt | gocara | bruk |
--- 24 ---
bêdhès.
Durèn: duryan.
Dariji: dariji manis | damika | suwedha | jari | jari madu | nyari.
Dewa: apsara | hyang | nasa | dewata | surapsara | suragana | sidyagana | widhadara | widhasadya | jawata | bathara.
Dalan: ênu | awan | dalanggung = dalan agung | sopana | lurung | marga | margi | gilaya.
Dalamakan: talapakan | talapada | talajung | pacak | padaka | pangkaja.
Daging:
--- 25 ---
srabda | wirangga | palmaka.
Toh: tanuraga | tanggra | sêpahan.
Taikayu: kayu (kajêng) tai | jatya.
Tanjung: sitikung | wangatanjung.
Tunjung: = trate.
Turi: panggêl.
Turuk: has | hès | turka | sarija | pasti | pawèstrèn | blêki | baga.
Trate: kumada | tunjung | sarasidya | saroja | sijanu | samadi | samawi | padma.
Trêmbalo: têmbalo | têmbajêng.
Trênggalung: trambawa |
--- 26 ---
trangglang | sanggrata | wilaka | pujung-pujung | julungbotit.
Trênggiling: ola | krêha | kêrika | tranggiro | tranggirwa.
Trêngguli: tanggul | têngguli.
Têkèk: darnita | tatmaka | walutru | basu.
Tikus: usthaka | krakitha | wêgyang | wêgèng | pusaka | jinadha | brita.
Tukang: kandhuki | darkya | tutuka | limbo | jurwama.
Tatu: rahat | kanin | karahatan | kalaton | prawasa | prajaya |
--- 27 ---
brana.
Tuwa: tua | sêpuh | wrêdha.
Tawon: tusara | tuskara | tapsa | wata | mêtala | labêt.
Tal: rontal = lontar | siwalan.
Têlak: lak-lakan | patlan | jaludha.
Tulis: indu | reka | kintaka | sastra | wariwa | wolat | pastaka | gurita.
Tlapakan: dalamakan | talajung | talapada | panduka | pacakan | padaka | paduka | pangkaja.
Tlapukan: nikrama |
--- 28 ---
dyaraksa | pakêjêpan | padhelan.
Tela gantung: katès | katela gandhul | katela gamblok.
Têpak: sanggat | sanggata | watwaha | lêmbi.

Tadhah luh: tarijilan | taritisan | sruwama | waspaja.
Timaha: timaos.
Timun: antimun | karai | wuru.
Tumbar: pênjalang.
Tumbak: tuhuk | sulaka | waos | watang | lêmbing | pangawinan | galah | galdana | buntar.
Têmbako: tambar | tambakya | sata.
--- 29 ---
Tamèng: kantar | puksur.
Tumênggung: nayaka | sumantri | subadha | mantriman | bupati.
Têbu: rosan | têtêkan.
Tangan: asta | aswa | rutya | ludun | lêngan | lungiyan | bujaka.
Tungkak: sangkila | jungkare.
Tinggi: kindraka | tinggyana | marusruka | bangsarha.
Ênggok: tanggota | janggata.
Tunggangan: tunaha | titihan | tipaha | tumpakan | tumangan | selang | wahana | pweka.
--- 30 ---
Têngange: diwasarka | têngawe | suryadiwasa | wijanarka | pancarasidi | palasada | palasata | madyangwe | baskarasata.
Senapati: natayuda | dipati | senanata | senaraja | senadipa | senapatya | pramugari.
Sinom: kemuri | tarna | trênitya | sinwam | srihuka | srinata | srikara | sri mukya | sukèsi | wyanita.
Sundêl malêm: sulastri.
Santana wadon: wangsa wrêsni kulayadu | bala santana | balangga wrêsni wangsa.
Santana lanang: kulawandawa | kulawanduwarga |
--- 31 ---
kulawarga | kulayuda | wandawa | wandu-wandawa | wanduwarga | wangsa wandu-wandawa | yadukula.
Sênting: sangsangan.
Suruh: tambula | sêrêh | sêdhah.
Sruni: sarunya.
Sriwulan: puspanjali | basônta | basônta tilaka.
Srigadhing: sridênta | wratsari.
Srêngenge: aruna | arkara | arditya | asuman | nanda | radite | raditya | rawi | rawikara | karaba | kalandaragni | kalandakara | dinakara | diwangkara | talaba | surya | suwanda agni |
--- 32 ---
pratangga | pratônggakara | pratônggapati | prabangkara | baskara | bagaskara | bagaspati.
Srêngenge tumbuk: swarka.
Sarangan: suraka.
Sikut: siku | lunggana | lunggiya.
Sukêt: rumput | katang-katang | dukut | têtêki | sêlaba.
Sikil: kila | suku | simparan | sampeyan | larisan | pada | paduka | jêng | jung | jêngga.
Sato khewan: ataga | atbana | satwa | wrêgana | lubana |

--- 33 ---
pasu | mêrga | mêrgu | burwan.
Sitinggil: srênggatana | sitiluhur | sitibêntar | sewayana | wanguntur = manguntur | paliswara | baciraya | birasana | balerungga.
Susu: tetya | santên | saridha | lêmak | puhan | payudara | pambayun.
Susah: ancah | uru | orêm | asuma | asmara = kasmaran | alinalên | apana | hyun | among kung | angglêg | rancaka | ruwida | rudatin | ragirsa | kunjana kingkin | karungrungan |
--- 34 ---
kêling = kêkêling | kaba-kaba | kung | duhka | duhkacipta | duhkita | dukacipta | turida | turita | tikbra | tibra | sêkêl | sungkawa | sangsara | wihan | wirage | wragya | wuragyatên | wirong | wirangrong | wulangun | wipara | wiyadi | wiyoga | wuyung | wagugên | lêk | pêhan | prihatin | pragya | pragnya | mohita = kamohitan | manêkung | manasa | monêng | mandanayun | malatkung | mèpu | mèpukawêhan |
--- 35 ---
mangunkung | gla | glana | giyuh | braminta | brôngta | ngarang = mangarang.
Swarga: endraloka | endrabawana | ariloka | ariwanda | kahyangan | kadewatan | suranadi | suralaya | surabawana | siwanda ariloka | swargaloka | sêmaralaya | sêmarapada | sêmarabawana | lokabawana.
Salira: kawuk | manyawak | madyangga.
Salak: salyaka.
Silit: tayanu | purisaja | palunturan | jubur | mèdi | meya.
Salang: sale-sale | salsalika.
--- 36 ---
Sapi: andana | andaka | iyata | nadrika | sumwata | lêmbu | lambana | gorawa | garwita | gutara | gomara | biksu.
Siyung: anudata | dodaka | prastha | jatha | jêthis.
Sumur: parigi | pangasih | pase | guskara | gustha.
Sêmut: rurinda | kasarya | tutsma | brakithi.
Simping: kima | kumara | sipi-sipi | wirêngka.
Sumbêr = bêlik: warigi | lwah-lwah | botrawi.
--- 37 ---
Simbar dhadha: krudharoma | keswajangsa | simbar jaja | jagamaja.
Sêmboja: sambodya | sambijang.
Sêmôngka: watêsan.
Sagara: hèrnawa | udadi | udaya | tasik | samudra | sagantên | sabaga | waudadi | waudaya | pasir | jadhi | jalanidhi | jaladri | jaladiyan.
Sungsum: astisi | sadisya | saswama | gagala.
Sanggar langgatan: pidik | pidikan | môndakini.
Sôngga langit: sungsung ngantariksa | sôngga akasa.
Sênggung:
--- 38 ---
sahriba | sriba | sênggora | lêngkosa | bangrita.
Woh: uma | wah | wipula | wyu | pala | palaka.
Wuni: lingan.
Waru: ambaru | wande | lêngis | gombong.
Wrêna: nodha | kalandaru | srisawa | winaba | lipta.

Warak: êndhêpan | ascarma | karthupa | durgangga | sandêla | warkapati | libra | panyula | barkita.
Wora-wari: wongalindhang | wongawari.
Wrêgul: sababa |
--- 39 ---
sênggir | wurikla | baglana.
Wringin: kanoya | prih = prèh | mandira | gurda.
Wadon: anakbi | arum | adyahi | èstri | rèni | rêtna wanita | kanya | kanyaka | kanyapuri | kamini | dyah | duhita | dayita | taruni | stri-stri ratna | styra | wanita | wanudya | wararèni | warakanya | warakannya | warakanyaka | warakari | warakamini | waraduhita | warataruni | wadu | wangadyah | wangadyahi | wangadyahi dalêm | padni |
--- 40 ---
padmi | pawèstri | marmadu | garini.
Widara: widinta | widarya.
Widadari: apsari | dèwi | dewati | surawadu | surapsari | sêmaralaksmi | weranggana | widhadarya | watari | yuwati.
Wudêl: umadya | nabi | tuntunan | pusêr.
Watu: aryas | ridang | kuma(= guma)lasa | sela | padsa | polaka.
Wêtêng: udara | padharan | dhandhun | dhara | garba | bandhut.
Wêsi: adih |
--- 41 ---
aya | ayah.
Tosan: warani | bêsi.
Wawa: hwaba | tutuha | srikangka | windra | lawus | lolidha | bruwarda.
Wulu: arla | krima | bulu.
Walang: kithika | wancak | wancal | wancala.
Walakang: turwaka | wadidang | lakang.
Walangkapa: drumada | sranggita | sangkri | langkawa.
Wêdhus: apkendra | ami | kambing | duma | wrisa | padrawana | menda | gandhora |
--- 42 ---
badro | badrawadha.
Wayangan: luyana | paryana | mayangga | graya.
Wong: nara | tiyang | wyangjana | wang | wwang | wanggana | jana | janma | jalma | manuwya | manuja | manungsa.
Luh: armata | waspa | matiswaya.
Lanang: nara | kakung | kamyana | lakyaga | linggana | priya | janaka | jalu | jalêr | gana.
Lancêng: anungkara | tungkara | welatana.
Lintah:
--- 43 ---
wêdu | wêdawa | tahura.
Lintang: ucu | kartika | karwikaya | trangga = tréngga | tranggana = trênggana | taranggana | sukra | sukla | sudama | sodama | sasa | susup | susup-susup | wintang | ganera | bintang.
Landhak: ênlir-ênlir | duryangga | sujika | wirundisa | wurandhêg | pangswang.
Landheyan: dêdêr | watang | lawung | gala.

Lakang: walakang.
Lutung: anjani | cênguk | kanjura | krêsnadha |
--- 44 ---
krêsnangga | anuki | sulanjani | wiruka | joni | budhêng.
Lawa: cot | sèri | sopla | sembu | laba.
Luwe: anglih | nastapa | lapa.
Luwak: arwaka | atyatbuta | witridha | wulik | lardha | lêwis | byatati
Lawang: kontên | kori | dwara | dwarala | dwaralaya | wiwara | pintu | gopura | bapra.
Lalêr: wisrisa | ladra | purdina | pastika | masika.
--- 45 ---
Lêlayu: rarawis | kokondha | kikitir.
Lêmah: rasatala | kisma | kismaka | siti | swanapada | laksititala | bantala | bumija.
Lèmèk: lamak | pramada | mardaka.
Lêmut: rikidha | jingklong | murinda | muring.
Lêmês = lêsês kayu: alêsês.
Lêmpêru: ampadu | warwadha | paru-paru.
Lambe: talawya | wiruca | wiwrita | lathi.
Lambung: iring | udaya | epya.
Lêgi: kayu: kayumanis.
--- 46 ---
Langit: akasa | nabastala | cakrawala | rawismara | dik | dik-dik | widik-widik | wiyat | wiyati | lirang | paywarata | juma | gagana | boma.
Lênga têlêng: kêmbang: wongatali | wongatalya | lêngatali.
Lingsir kulon: tibralayu.
Lingsir wetan: tibrakala.
Lingsang: canana | kapwa | dokara | warangsang | yuyi.
Panah: hru | ekatana | isu | katana | tomara | sanjata | sarawara |
--- 47 ---
sayaka | warastra | warayang | jêmparing | margana | bana.
Punakawan: sikêp | sêmut gatêl | magang.
Panuduh: tuding | sanuduh | jaratgawa.
Pundhak: luwisa | pamidhangan | bujangsa.
Pandhita: ampu | rêsi | dwijendra | dwijawara | dwijapati | sunyata | sidyasidana | sidha | sidhawikwa | sidhayogi | sidhayogiswara | suyati | sangmahêning | wiku | wikwa | wiprèswara | yati | yatiwara | yampu | yogi | yegendra |
--- 48 ---
yogiswara | maharsi | maharêsi | mahawiku | mahapinundhi | mahayêkti | mahayogi | mahamuni | munindra | muniswara | muniwara | bra (= brah)mana.
Pundhung: kêlorak.
Pênyu: kurma | kêtêm | kêtêmwang | masiran.
Panunggul driji: ulujari | nyaka | dirgajari | têkukan | panika | panalika.
Pari: pantên | pantun | parrya.
Pare: kêtundhu.
Prau: cêmplon | konthing | kapal | tembo | wahitra | lanang = lalanang |
--- 49 ---

lêmbu | panjajap | parwaka | palwa | jong | jungkung | giyota | baita | bahnawa = banawa.
Prahara: sindhung kaliwawar | sindhung bisaka | lesus | pancawora | pancaworatariksa | bajrapati.
Prênjak: hla | tamuyana | srisatata.
Pradapa: komala | sêhên | suhun | laksmi.
Prajurit: danuja | dibya = sudibya | dibyanung = sudibyanung | sura | surangkara | suwira | wara = prawara | wira = prawira | wirarodra | warayodha | wirayodha |
--- 50 ---
widagda | partiwa | yoda.
Para nyai: cèthi | kakakaka | paricara | parêkan | pawongan | manêh | manih.
Prang = pêrang: wuk | laga | pragola | pupuh | jurit | judhi = jodhi | yuda | yasa | mukmuk | bôndayuda.
Pring = êpring: rosan | rampal | bambu.
Padon mripat: ujungan | sanira | wuringa | padyaksi.
Pête: patêt.
Putu: onoka | talitra | sunaya | srawaja | sutangsa |
--- 51 ---
siwaya | wancaya | wêkaja | wayah | putraka.
Patih: anindyamantri | adipati | nataradya | nayakawaktra | rakyana patih | kyanmapatih | rêkyana patya | mantri wisesa | mantrimukya | mangkupraja | mangkubumi.
Paturon: tilam | pakasutan | pakulèn | pakêjêpan | pasarean | pasuptan | paprêman | pagulingan | jungut | gupit.
Pitik: ahyam | ayam | kruha | sata | pitrik.
Patapan: asrama | padraman | patarakan | payajahan | pabratan |
--- 52 ---
pangyura | dhepok.
Pasu: nayantara | salimba | paswa | pangula.
Paseban: pôncaniti | pasowan | pawatangan | balerong.
Pasanggrahan: kuwu | pawangunan.
Pêli: dirasmara | surasmara | sêmaradana | lada | linggana | purus | purusa | pasta.
Polo: utaka | ulupi | kumbarèsi | pukara | mutwara.
Polok: padarana | padaraksa | padaksa.
Pêlêm: ampêlêm | poh | wôngga.
Pilingan: salimuka |
--- 53 ---
pindaka | puliringan | pilisan | pamidhi.
Pulung = (kulung)ati: kukulung | talatnyana | lêmbana.
Pipi: paya-paya | pangarasan | julingga.
Pupu: tur | turaka | supit | paha | pahang.
Papan pêrang: asmaradilaga | rana | ranasaba | ranamadya | ranangganа | sêmara | palagan | payudan | pabaratan.
Pudhak: surabiya.
Pêdhang: tingaskara | surèn | sulèpi | sabêt | pranggana.
Puja (pamujan): pahêningan |

--- 54 ---
pahoman | pidikan | pasêmadèn | pasêmadyan | pamursitan | pamêlêngan.
Pêjuh: nutpah | rahsa | rêta | kama | sindurêtna | mani | manimaya.
Pijêtan: langsêp.
Pajang = papajangan: tilamrum | patani | pawarangan | pajungutan | jinêmrum | jinêmrik | môndhakiya.
Pujôngga: awicarita | nawung kridha | kawindra | kawiradya | kawirêja | kawiswara | kawipara | sambegana | sangakawi | paramakawi | paramasastra | paramabasa | yampu | môndraguna |
--- 55 ---
mardawalagu | mardibasa | mangawisesa.
Pamulangan: pacrabakan | pawarahan | pawasitan | pawiyatan | pajaran | pangajaran.
Pamujan: pahêningan | pahoman | panêkungan | pasêmadèn | pasêmadyan | pamursitan | pamêlêngan.
Pagêr: kuthi | tawing | tamping | wala.
Pithing = kêpithing: kamitra | kathira | dahri | darika.
Pangan: aksana | têdha | dhahar | bukti | baksana.
Punggawa: nayaka | sumantri | wadana | pratiwa | partiwadya |
--- 56 ---
partiwabala | mantriman | manguri | bupati | bathamukya.
Dhuwêt: kêthilêng | duhêt.
Dhuwit: ardana | arta | hartawan | uwang | danardana | kopang | topang | sadana | yatra.
Dhadha: krudha | pranaja | jaja | jangsa.
Dhampar: amparan | kundharana | singasana | singaksana | padmadirgasana | padmasana | patarana | pasilendra | palôngka | mèrupadma.
Dhêngkul: jrakuka | jêngku | jungkala | jungkalika.
--- 57 ---
Jantung: adnyana | tungtut.
Jênthik: ênthik-ênthikan | kalingkingan | mudhajari.
Jaran: undhakan | adraba | aswa | kuda | kalêngki | kalangkya | kapal | turôngga | swaninda | wajik | prasita.
Jêruk: limo | jêram.
Jurang: albaka | nadindra | rênêk | runuk | rèjèng | trêjung | trêbis | surukan | sigrong | lêmbah | lêmbaya | parung | gahan | gahana | gahyara.
Jati: jatos |
--- 58 ---
jatya.
Jlarang: cinggara | dahrika | dyararang | wriha.
Jêmpol: êmpol-êmpolan | tuhita | pandhajari.
Jambu: klampok | jambêt | jambus.
Jagad: rat | wrêtika | wartya | lokika | pramudita | paramusita | paramosesa | paramosadha | bawana | buwana.
Jogèd: wibaksya | patrayuda | dhapaya | mataya | bêksa | ngigêl | ngibing.
Jagung: anjagung | jahagêng | jahagung | jagyanga |

--- 59 ---
boga.
Jangkrik: rikrita | wiksnadha | jota.
Jengkol: jêring.
Janggut: kêthêkan | arbuta | padhagan | dhagu.
Jenggot: dhaguyata | jèbrès | bris.
Yuyu: rakatha | karkatha | kratika | kalakatha.
Nyawa: atma | atmaka | suksma | jiwa | jiwita.
Mani: = pêjuh.
Manis dariji: namika | swedakara | jarimadu.
Manuk: kukila | kaga | saimbra | paksi | garura | garêlya |
--- 60 ---
garudha.
Mêndhung: andanu | adhang | imarda | imangkara | rarabi | rawan | pamêng | rumung | danura | didha | digda | sudigda | sanghub | windakara | limut | jaladara | jaladha.
Mênjangan: arusa | randhi | rusah | sangkula | sangsam | sanggah | wrangga | jêngkula | maklana.
Macan: arimo[2] | arimba | kesari | sardula | salimba | sima | singa | singha | wagra | pragalba |
--- 61 ---
margadipa | margapati | mong.
Mrica: sarya | mariyos.
Mêrak: cohung | kuwong | wayuninda | lancung | manyura | mayura | badhak.
Madyapada: aripada | amartyapada | amarapada | narapada | swamanusa | janapada | janmapada | manusapada | martyapada | marapada.
Mata: andamuka | aksa | aksi | èksi | netra | nayana | dêlya | tingal | soca | locana.
Mati: surut | seda | lena |
--- 62 ---
lalis | pralina | pralaya | palastra | padhêm | pêjah | ngêmasi.
Mas: iranya | rukmi | rukmaka | kanaka | kancana | tatur | jêne | gorata.
Mas kinikir (kêmbang): kêmbang mas | têpas | mas kanaka.
Mliwis: cakarwa | cakrawaka | cakrangga | silêman | griwis.
Mlathi (kêmbang): mahalathya | mênur | malambwaya.
Maja: wila | maos | majasta | majalungga.
Mimi: imi-imi | mindara | mintuna |
--- 63 ---
mithuna.
Mega: urur | urut | irawan | awang | ima | imanda | imantara | imalaya | imangkara | nirada | karau | kukap | kokap | kuwera | digda | samegana | sanghêb | sanggana | sangub | wataragana | jaladara | jadha | bataragana.
Mungsuh: arika | ripu | durangkara | satru | satrukala | singgunkara | lawan | parangmuka | mityakardha | mêngsah.
Gêni: anala | api | apuyya |
--- 64 ---
agni | dahana | latu | pawaka | puya | puyika | mêrcu | mrêtyu | bahni.

Gunung: endra | acala | ardi | arga | asalingga | aldaka | himawan | dri | sarswa | wukir | paraswa | prawata | parwata | mahahimawan | mèru | giri | gêgêr | giriwara | basulingga.
Gandhewa: nusura | capa | danu | laras | langkap | puksana | buntala | busur.
Gêndhayakan: tandhuyuhan |
--- 65 ---
sandhuyuhan.
Gorokan: têngkran | luwidha | padinan | janggarma | gurung | goludha.
Garangan: sapwan | walagra | gitraka | giyu.
Gada: lohita | lori | dhandha | musala | mugara | gadastra.
Gêtih: rah | ludira | ludhira | marus.
Gusi: wodaka | latha | gusya | brita.
Guwa: awama | ithaka | ragu | rago | runggu | dwarananda | satrusta | waragu |
--- 66 ---
giha | guhwa | gutaka | guwendra | giyana | githa | gothaka.
Gulu: tênggak | têngghêk | lungkeya | lungaya | jôngga.
Golèk: upadi | tima | surpa | surupa | suwarna | pratima.
Gêlap: kupaka | wrahaspati | guntur | graksa | balêdhèg.
Gludhug: kêtug | gêrêh | guruh | gurna | gurnita | goragadha | gêtêr | gêpah.
Guling: umandhe | kagila | pêpêdhak.
Godhoh: pani | panoka.

--- 67 ---
Godhèg: cambira | jambang.
Gêdhang: pisang.
Godhong: ron | rondhon | ryan | taru | trêna | lata | patra | dhahon.
Gajah: asti | èsthi | kunjara | dwirocana | dwaradha | dwipa | dwipangga | samadya | samaja | waniti | liman | pinggala | matêngga | gajaksa | gathamuthu | bajramuka.
Gajih: almaka | pinyaka | palam.
Gayam: gahyam.
Gêmak: kayali | puyuh | maniti.
--- 68 ---
Gamêlan: tabuhan | wahnana | pradôngga | padhahi | mardangga | gôngsa.
Gambir (kêmbang): warsiki | puspatigura.
Gêgêr = gigir: adadha | kriha | wugyatan | pêngkêran.
Gagak: utpata | ajap-ajap | kagana | kangka | sawabukti | sobaksana | dhangdhang.
Gagaman: astra | sanjata | sara | yodha.
Gêbêr: samir | dhingdhing | gubah.
Githok: juluk | prastha | jitha | griwa.
--- 69 ---
Gangsir: anggira | kitrangsa | makri | makrima.
Bau: sikara | wahwa | pujang | bahya | batyi | buja.
Bandera: dwaja | tandha | tandha-tandha | têngêran | sinjanglaga.

Bêndungan: sètu | sètubanda | sètubandalayu | sètubandatbuta | sètubandabutalyu | bônda | bêmbêngan | bêngkungan.
Buntut: iku | kuncu | punca | pusa | burit.
Bantal: antêban | karangulu | kajang sirah | sayakasti |
--- 70 ---
lêmpêr.
Bêndha: tembol | bandhya.
Banyu: har | hèr | udaka | hwap | amêrta | ranu | tirta | tita | toya | tuban | tangaka | sindu | sunda | sanghara | sangara | we | warih | waya | wayi | lwah | jahnawi | jahning | jala | yèh | yahning | yèng | gangga | bong.
Banyu tumampar: hèrtali | hèrtalidhang | hèrtambang | wesundara | wesundariya.
Banyak:
--- 71 ---
awija | ôngsa | wranggura | gangsa.
Banthèng: andaka | angun-angun | sarawa | jawidha | yawa | go | goh | gurisa | gawindra | gawaksa | gawala | bapakridha.
Barat: anila | erawati | uswasa | aliwawar | angin | titipa | sindhung | sadhaka | samirana | wawana | wayu | pracandha | pratipa | prabancana | maruta | margana | bajra.
Brêkutut: uka | kitiran | kiswara.
Brêngos:
--- 72 ---
rawis | kumis | kumbala.
Bokong: atski | wangku | wangkong | prasila | pasmika | bocong.
Buta: asura | raksasa | rasêksa | kala | danawa | ditya | diyu | wisaca | wil | yaksa | gandarwa | banasa.
Buta wadon: rasêksi | diti | dyani | wisaci.
Bêstru: gambas | bilustru.
Bêsusu: kuwangan | bêngkowang.
Bala: wrahatbala | wadu | wadya | wadyabala |
--- 73 ---
waladara | waladika | walaba | brêtya | balawan | batha.
Bulu: ambulu | ambulya.
Balekambang: pantimarta | prasika | yasakambang | madekambang.
Bulus: krudhapada | kurmanda | welusa | wedhungha | weyangga
Blêdhèg: anala | apuyya | agni | dahana | siking | pawaka | pudhi | puyika | mrêcu | mrêbyu | graksa | bahning | brahma.
Balung: aswi | asthika | tosan | tulang | sadhita. |[3]
--- 76 ---
saharsa | èrse | asana | astama, kaastaman | raras, raras rum | saharsaja | sarsana | sragnyana | sukita | satarpaya | swarja | sumarsa | sêmbah | wijah, wijah-wijah | laharsa | lawên | langên | langgên, langgênan | parahita, kaparahitan | pirêna | pirisuka | pajintya | pamulanga | girang, girang-girang | gambira | berag.
Bunglon: kilasa | tanu | taruja | saputatha | bisawarna.
Thathit: = kilat
(tamat)

1. naraiswara.

2. arimong.
3. Hal. 74 dan 75 hilang.

Dasanama, Anonim, 1932

Katalog : Dasanama, Anonim, 1932, #1903

Sambung : -

Dasanama
--- 0 ---
1. Dasanama, 2. Côndrasangkala, 3. Patraping anyêrat, 4. Mas Ngantèn, 5. Suluk Luamah, 6. Namaning para Nabi kang wontên Kuran, 7. Jimat, 8. Widyakarana, 9. Widyapradhana, 10. Dumuginipun Widyakarana.
--- 1 ---
Awignamastu namasidhi. Punika Sêrat Kawi Dasanama, kapratelakakên namanipun satunggal-tunggal kang gumêlar wontên ing jagad, utawi namanipun ingkang wontên salêbêting badan sajawining badan, kapratelakakên kados ing ngandhap punika warninipun sadaya.
Kang rumiyin namaning rambut: rema | roma | wèni | jata.[1]
Namaning sinom: sinwam | tarna | srinata.
Namaning êndhas: êndhas | sirah | mastaka | murda | ulu | kumba | utamôngga | pasuhunan | sidhira.
Namaning polo: utaka | pukara.
Namaning nyêng-unyêngan: munyung | munyêng | pundri | pundran | ungsran.
Namaning bun-êmbunan: pasundhulan | panuhun | wuwunan | nabyuka.
Namaning rai: wadana | nayaka | swa | pasuryan | paraupan | muka | nana | waktra | aswa | golaka.
Namaning bathuk: larapan | paradinan | ratha | canta | bahli | thila | dahya | watriya | wathawa.
Namaning mata: tingal | soca | netra | aksa | aksi | èksi | ecana.
Namaning alis: imba | êni | drasthi | nahya | siratmaya.
Namaning idhêp:[2] irpya | wiruya.
Namaning tlapukan: pakêjêpan | dyaraksa | nitrama | padhelan.
Namaning tadhah luh: tarinjilan | taritisan.
--- 2 ---
Padoning maripat: padaksi | sanira.
Namaning ulat: nitya | naya | liring | wulat | nayana | jaswa.
Namaning pasu: paswa | salimba | nayantara.
Namaning irung: grana | trisma | nasika | parsana.
Namaning pipi: pangarasan | paya-paya | julingha.

Namaning kuping: talingan | karna | panalinga | pangrênga | kêpêh | kênoh | padlingan.
Namaning godhohing kuping: pani | panoka.
Namaning pêpilingan: pilisan | pamindhi | pindaka | salimuka.
Namaning lambe: lathi | talawya | wiwrita | wiruca.
Namaning cangkêm: tutuk | panglinga | jurama | dukara.
Namaning untu: waja | dênta | ungsa | udata.
Namaning siyung: dhrastha | dodaka | anudata | jatha | jêthis.
Namaning êbam: bahêm | watma.
Namaning gusi: gos | brima | podata.
Namaning ilat: lidhah | jihwa.
Namaning têlak: lak-lakan | patlak | jaludha.
Namaning cêthak: ludhaka | pakima.
Namaning gorokan: gurung | têngkran | padinan | goludha | luwidha | janggarma.
Namaning kalamênjing: panghula | kalmasu | kalanjura.
--- 3 ---
Namaning janggut: dhagu | garguta.
Namaning uwang: wêhang | wêgang | wanggita.
Namaning gulu: tênggak | tênggêk | jôngga | lungaya | lungkeya.
Namaning tênggok: janggata | tanggota.
Namaning githok: griwa | jitha | prastha.
Namaning pundhak: pamidhangan | luwisa | bujangsa.
Namaning sêsalang: sale-sale | salsalika.
Namaning bau: buja | wahwa | sikara | bahya | bahyi | buja.
Namaning tangan: kasta | aswa | asta | lngan | rutya | wdun | lungiyan.
Namaning cangklakan: kèlèk | goswa.
Namaning sikut: siku | lunggiya | lunggana.
Namaning ugêl-ugêl: jurung | panggri | sudipa.
Namaning èpèk-èpèk: têpak | têpaswa | gumpita.
Namaning dariji: jari | nyari | suweda.
Sêlaning dariji: asman | amlita.
Namaning jêmpol: êmpol-êmpolan | kuhita.
Namaning panuduh: tuding | panêdah | tamuduhan.
Namaning panunggul: manika | panalika | ulu jari.
Dariji manis: jari madu | namika.
Namaning êtoh: sêpahan.
Namaning jênthik: ênthik-ênthikan | kalingkingan.
--- 4 ---
Namaning kuku: kanaka | tulangsa | makri | tumit.
Namaning brêngos: rawis | kumbala | kumis.
Namaning godhèg: jambang.
Namaning jenggot: bris | jèbrès.
Namaning simbar jaja: jagamaja.
Namaning jaja: dhadha | pranaja | jangsa = krudha.
Namaning susu: pambayun | payudara | saridha | tetya | lêmak | santên.
Namaning pulung ati: kêkulung | lêmbana.
Namaning wêtêng: padharan | garba | dhara | udara | dhandhun | bandhut.

Namaning wudêl: pusêr | tungtunan | nabi | umadya.
Namaning lambung: gepya | udaya | iring.
Namaning iga: rusuk | juringan.
Namaning têpak: sanggat | sanggata | watwaha | lêmbi.
Namaning gigir: pêngkêran | pugyatan | kriha | adadha.[3]
Namaning ula-ula: tanggola | adodaya.
Namaning walakang: wadidang | turwaka.
Namaning bokong: bocong | wangkong | wangku | ataski | prasila | pasmika.
Namaning silit: mèdi | jubur | pantat.
Namaning pajalêran: pasta | lada | purus | purusa | linggana | pêli | gathèl | guthul.
Namaning konthol: palandhungan | gintungan | siraswa | landhuka.
--- 5 ---
Namaning pawèstrèn: has | baga | turuk | hès | blêki | pasti.
Namaning itil: krêntika | wagaprana | karêntya.
Namaning pupu: paha | supit | tur.
Namaning dhêngkul: jêngku | drakuka | jungkala | jungkalika.
Namaning sikil: suku | sampeyan | kila | pada | paduka | jêng | jung.
Namaning polok: padaksa | padaraka | padaraksa.
Namaning tungkak: jungkare | sangkila.
Namaning dalamakan: talapakan | pacakan | talapada | pangkaja | padaka | talajung.
Namaning ati: manah | galih | praya | wardaya | driya | tyas | praha | twas | ambêg | sota | cita | sita | hrêdaya | drana.
Namaning jantung: tungtut | anyana.
Namaning lêmpêru: paru-paru | ampadu |[4] parwadha.
Namaning usus: iswa | pusdhara.
Namaning otot: urata | paradha | anggota.
Namaning bayu: waywa | nadi.
Namaning balung: tosan | tulang | walêngka | sadhiha.
Namaning sungsum: saswama | sadisya | gêgala.
Namaning daging: palmaka | srabda.
Namaning gajih: walam | lêmak | pidyaka.
--- 6 ---
Namaning gêtih: rah | marus | rudhira | ludira.
Namaning kulit: walulang | wacucal | carmma | turila.
Namaning wulu: bulu | arlla | krima.
Namaning badan: awak | yrangka | sarira | angga | ôngga | wak | lingga | langgana | wônda | tubuh | sulaksana | raga | pasikêpan.
Namaning nyawa: atma | hatma | jiwa | jiwita | suksma.
Namaning mani: rahsa | sindurêtna | rêtta | manimaya.
Namaning êluh: aringêt | arimut | riwe | swanita | karwaya | erangga.
Namaning idu: kêcok | kêcoh | ludha | criwaya.
Namaning ambêkan: uswasa | wayuwita.
Namaning wêwayangan: graya | paryana | mayangga | luyana.
Namaning andhêng-andhêng: karandhêng | wintangga.
Namaning ratu: endra | nareswara | nare[5] iswara | narendra | narendradipa | nareaji |[6] prabu | nareprabu |[7] nararya | nararyadipa |

narpati | nrêpati | narapati | narpa | dhipati | dhipa | buhpati | bupati | naradipa | buhpala | buhpalaka | bupalaka | bumipala | buminata | mangkubumi | sitipati | sri | srinata | nata | sang nata | raja | maharaja | sinuhun | susuhunan | sang siniwi | dhatu | sang sri |
--- 7 ---
kangjêng | dipa | pamasa | pangêmpyan | aji | naranata | srindra | nara.[8]
Namaning kangjêng ratu: mahisi | wara mahisi | nata mahisi | narendra mahisi | nrêpawadu | narèswari | narpaduhita | duhita | narpadayita | dayita | garini | narendra garini | paramèswari | pramèswari | supatni | nata dèwi | patni | sri supatniswari | natarèni | prawara mahisi | raja mahisi | sriyodati | lêksmiwati | bini aji | rakyan bini aji | padmi | supadmi.
Namaning pandhita: rêsi | wiku | wikwa | mahawiku | yati | suyati | mahayêkti | yogi | mahayogi | sidhya | sidha | yampu | yampuh | brahmana | bramaha | sunnya | sidhawikwa | yatiwara | dwijawara | maha pinundhi | muniwara | maharêsi | mahamuni | sidhayogi | sidhayogiswara | munindra | yegindra | sang mahêning.
Namaning pujônggga: kawirêja | kawiradya | kawiswara | sang akawi | kawindra | kawiwara | paramakawi | paramabasa | paramasastra | môndraguna | awicarita | mardawalagu | mardibasa | sambegana | nawungkridha.
Namaning santana: wandu warga | wandu wandawa | wandawa | wangsa wandu wandawa | kulayadu | kulayadu wandu wandawa | kulawandawa | kulawandu wargga | yadukula | kulawargga | sanak sadhèrèk.
--- 8 ---
Namaning putra: sunu | suta | tannaya | wêka | atmaja | siwi | wêkaja | yranak | ja | hak | ranak | sunya | syanya | anak.
Namaning pêpatih: kyan mapatih | rakyan mapatih | rakryan mapatih | mangkupraja | senapati | mantri mukya | adipati | anindya mantri | nataradya | mangkubumi | nayaka waktra | mantri wisesa.
Namaning senapati: senanata | dipati | senadipa | senapati | natayuda | pramugari.
Namaning prajurit: wira | prawira | wirayodha | suwira | partiwa | wara | prawara | warayodha | yoda | wirarodra | sura | suranggakara | danuja | dibya | sudibya | widagda | dibyanung.
Namaning tumênggung: wadana | bupati | nayaka.
Namaning tiyang: janmi | janma | jalma | jana | nara | manusa | wang | wyang | uwong.
Namaning tanah: mandhala | pradesa | taniwana.
Namaning nagari: praja | pura | kutha | nagara | radya | rarjya | rajadhi | rajadhan.
Namaning jagad: rat, paramodhadya | paramotama | paramosita | paramodita | paramosesa | paramosadha | jagadtraya | rakwiryawan | rat kotyama | rat pramawa | rat kartyawan | rat paramoditaya | paramosesaya.
--- 9 ---
Namaning ênggon: loka | pada | swana | syana | sana | unggyan | stana | astana.

Namaning bumi: buhwananda | buhwana | ngandha bumi | ngandha buhwana | bumi mandha | mandhala | bumi mandhala | tri mandhalaya | tri bawana | bawana | kisma | bantala | pratala.
Namaning madyapada: marapada | aripada | amarapada | manusapada | martyapada | swamanusa | amartyapada | narapada | janmapada | janapada | madyapada.
Namaning dêlahan: martyaloka | martyalokaya | triloka | janaloka | loka bawana | narahyang | amaraloka | muksapada | kamuksapada | nirayapada | smaralaya.
Namaning omah: panti | rangka | rangkang | rangkal | nasa | yasa | suyasa | wisma | syawisma | suwèsma | graha | grêha | bale | wangun.
Namaning srêngenge: surya | raditya | arka | rawi | baskara | diwangkara | haruna | hera | suwandagni | kalandaragni | dinangkara | radeya | andakara.
Namaning rêmbulan: wulan | yayi | côndra | basônta | sasôngka | kirana | sitangsu | lèk | tèngsu | tanggal.
Namaning lintang: wintang | bintang | kalintang | taranggana | sudama.
--- 10 ---
Namaning langit: wiyat | wiyati | jumantara | tawang | awang-awang | antariksa | nabastala | rawismara.
Namaning gunung: endra | girindra | wukir | acala | aldaka | arga | giri | parwata | parbata | parsa | ardi | imawan.
Namaning banyu: tirta | warih | toya | ranu | gangga | we | tuban | jahning | jahnawi | sindu | udaka.
Namaning alas: wana | bana | taratab an | wulusan | wanawasa | wanadri | wanapringga | lirang | wêlahan | wanantara | utan | rimba | wanardi.
Namaning angin: barat | maruta | pawana | samirana | bayu | anila | pracôndha | bajra | sindhung | lesus | prahara.
Namaning udan: jawuh | jawêh | jawah | warsa | wrêsti | riris | surur | caracap | sra.
Namaning gêni: pawaka | dahana | brama | bahni | anala | apuya | puyi | latu.
Namaning sagara: samudra | jalanidhi | udaya | udadi | hèrnawa | waudaya | waudadi | tasik | jaladhiyan | jadhi | nadi | jaladri | maodadi | laut.
--- 11 ---
Namaning kêdhaton: pura | purana | puraka | kanyapuri | puri | antapura | prasadarga | purantara | tajya | dhatulaya | taji | kadhatyan | purasaba | karatyan | kanyapura | karaton.
Namaning para arum: dyah | ngadyahi | adyahi | rèni | wara rèni | kanya | kanyapuri | wara kanya | kanyaka | wara kanyaka | wara kami | kamini | wara kamini | wangadya | wangadyahi | wanudya | strya | anakbi | anak bini | wara taruni | taruni | patni | wadu | marmadu | wanita | rêtna wanita | rêtna duhita | duhita | wara duhita | dayita | wangadya | wangadyaki | wangadyahi dalêm | stri-stri rêtna | wara kanya.
Namaning pasarean: pakasutan | pakulèn | pagulingan | pakêjêpan | pamrêman | parêman | paturwan | pasarean | patilêman | paturon | tilam | tilam rum | jinêm rum | jungut | pajungutan | gupit | jinêm mrik | pasuptan.

Namaning pêpajangan: pawarangan | môndhakiya | pakasutan | patanèn | pakobongan | pagubahan.
Namaning balekambang: yasa kambang | wisma kambang | môndakini.
Namaning sanggar palanggatan: môndakini | pidik | pamidikan.
Namaning pamêlêngan: pamursitan | pahoman | pasamadèn | pidikan | pahêningan.
--- 12 ---
Namaning kêthèk: wre | rewônda | wanara | palwaga | palgosa | juris | monyèt | bêdhès | kênas | munyuk | bruk | kapi | kuthila | kuthilapas | gocara | kêra.
Namaning cèlèng: cêlêngan | andhapan | waraha | sungkara | wêg | wag | jubris | wijung | batwi | durgangsa.
Namaning ula: sawêr | sarpa | taksaka | urar | naga | antaga | bujôngga | aliman | nuwinda | wiswaka | wisu.
Namaning sapi: lêmbu | andana | andaka | gomara | iyata | lambana | gutara | sumwata | nadrika | gorawa | biksu | garwita.
Namaning lawang: badra | baprodya | dwara | dyara | dwari | dyarala | dwarala | dyaralaya | pintu | wiwara | kori, kontên.
Namaning golèk: curpa | tima | pratima | upadi | suwarna | surupa.
Namaning sato kewan: satwa | mêrgu | mrêga | wrigu | ataga | pasu | burwan | atbana | lubana | wrêgana.
Namaning gajah: liman | asti | dwipa | dipôngga | diradha | matêngga | samaja | samadya | waniti | kunjana | dirodana | èsthi | gathamuthu | brajamuka | gajaksa.
--- 13 ---
Namaning jaran: kapal | kuda | wajik | aswa | turôngga | adraba | undhakan | kalêngki | kalangkya | prasita | swaninda.
Namaning macan: sima | singa | singha | mong | kesari | arimong | sardula | pragalba | margadipa | margapati | wagra | arimba.
Namaning banthèng: andaka | angun-angun | yawa | jawidha | go | goh | gawaksa | gawindra | gurisa | sarawa.
Namaning kêbo: maesa | miswa | gomi | mundhing | andhanu | srawana | danuka | gopaka | badhagas | sityaka | karbwita.
Namaning asu: sêgawon | anjing | sona | srênggala | camêra | cika | swa | kuwaka | bugêl.
Namaning uwa-uwa: tutuha | srikangka | bruwarda | windra | lolidha | lawus | hwaba.
Namaning kucing: pusa | posiya | pawasa | kusingha | uridha | kumwangga | lindhika | windula.
Namaning manjangan: sangsam | maklana | sangkula | jêngkula | arusa | randhi | rusah | wrangga.
Namaning kuwuk: brewa | griwa | grêmusa | wilpusa | srênggampa | kukwaka | grêdawa | grêdula | grênda.
Namaning kidang: arina | arinya | ujung | kênas | sanggira | walkasa | dhinangsa | paula.
--- 14 ---
Namaning lutung: joni | anjani | kanjura | krêsnadha | wiruka | krêsnangga | tanuki | budhêng.

Namaning kancil: sasa | sahasa | makala | palguna | kancita | marguna | wariga | amika.
Namaning luwak: wulik | lêwis | arwaka | lardha | angkyatbuta | witridha | byatati.
Namaning wêdhus: menda | kambing | ami | badro | badrawadha | padrewana | wrisa | gandhora | askendra | duma.
Namaning warak: barkita | ascarma | libra | karthupa | panyula | sandêla | êndhêpan | durgangga.
Namaning tukang: tutuka | limbo | kandhuki | darkya | jurwama.
Namaning landhak: pangswang | wurandhêk | êntir-êntir | wirundisa | sujika | duryangga.
Namaning sênggung: sênggora | sriba | sahriba | lêngkosa.
Namaning wrêgul: sênggir | wurikta | sababa | baglana.
Namaning kasturi: kasturya | rawidha | padhyaksa | turila.
Namaning trênggalung: trangglang | wilangka | sanggrita | trambawa.
Namaning kênthus: pêthangkus | gênthorang | kwandaka | dumira | kênthu | katyaka.
Namaning lingsang: waringsa | yuywi | kapwa | canana | dokara.
Namaning garangan: walagra | gitraka | sapwan.
Namaning rase: rasya | lodha | gandaka | marwaga | januka | widada | widarsa.
--- 15 ---
Namaning bajing: wayingha | wasukta | ikurita | panyuba | niyuninda.
Namaning jalarang: dyararang | dahrika | wriha | cinggara.
Namaning tikus: wêgèng | wêgyang | musika | usthaka | krakitha | brita | jinadha.[9]
Namaning cêcak: murti | srêpana | wêrca | wêca-wêca.
Namaning têkèk: basu | satmaka | walutru | darnita | wêrcagung.
Namaning bunglon: tanu | saputhata | bisawarna | taruja | kilasa.
Namaning kadhal: karla | umêkaka | didika | bundhan.
Namaning kawuk: sarira | manyawak | miyangga | diksa.
Namaning kodhok: pas | wiyung | canthuka | wrêstija | weyangga.
Namaning trênggiling: hola | krêta | tranggiro | tranggircwa | karikla.
Namaning yuyu: rakatha, karkatha | kalakatha | kratika | kartika.
Namaning kapithing: dahri | darika | kamitra | kathira.
Namaning kombang: bramara | satpada | madukara | madubrata | poali | lyali.
Namaning simping: sipi-sipi | kima | wirêngka | kamura.
Namaning kalabang: kanaba | manggakala | sirsa | sirusapa | sangkatha.
Namaning wêrna:[10] kalandaru | winaba | srisawa | lipta | nodha.
--- 16 ---
Namaning codhot: codhot | laboka | syarima | cwatgora.
Namaning bajul: buwaya | wuhaya | wayama | wilwaya | wayura.
Namaning gêmak: puyuh | maningting | kayali.
Namaning prakutut: kitiran | uka | kiswara.
Namaning gagak: dhang-dhang | kangka | ajap-ajap.
Namaning banyak: gangsa | ôngsa | awija | wranggura.
Namaning mêrak: badhak | cohung | manyura | wayuninda | kuwong | lancung.

Namaning pritgantil: cucur | kadhasih | tidharsa | tadhahkarsa |[11] wlas-arêp | rês-rês.
Namaning prênjak: tamuyana | sri satata | hla.
Namaning cêkaklak: cintaka | triklaklak | usaya.
Namaning kalajêngking: kiha | mracika | wrisika | karkala | wikatha.
Namaning jangkrik: jota | rikrita | mitsnadha.
Namaning coro: curwa | lipasa | karlaka | wragna.
Namaning gangsir: makri | tangtira | kintrasa.
Namaning kamôngga: kamamangga | kyaka | warmata | umêng | gumênggêng.
Namaning pitik: pitrik | ayam | ahyam | sata | kruha.
Namaning bèbèk: kambangan | cakrita | cakrama | duwaba.
Namaning maliwis: silêman | griwis | cakarwa | cakrawaka | cakrangga.
--- 17 ---
Namaning kalong: kalwang | lêngking | karsaka | gingga | gingguna.
Namaning konang: karlipa | kardipta | paryana | prawiku.
Namaning lawa: laba | sèri | sembu | sopta | cot.
Namaning walangkapa: dumrada | langkapa | cangkring | sranggita.
Namaning cacing: anwil | lusi | nauti | warcita | wrêtija.[12]
Namaning bulus: wayangsa | kurmanda | wadhungha | welusa.
Namaning lêmut: nyamuk | rakadha | murinda.
Namaning tawon: tabsawata | tusara | mitala.
Namaning mimi: imi-imi | mindara | mintuna | mithuna.
Namaning kijing: wahna |[13] krêmisa | lindhana.
Namaning lancêng: tungkara | anungkara | welatana.
Namaning walang: wancak | wancala | kithika | wancal.
Namaning kupu: karmija | trija | drupawa | ranggana.
Namaning kinjêng: kipada | saspada | trungka | trawanggana.
Namaning lalêr: masika | ladra | pastika | wisrisa.
Namaning ece: daki | karaca | kumira | tyacya.
Namaning ulêr: kramimara | wrêkita | urta | ratyaka.
Namaning tinggi: tinggyana | kindraka | marusruka | bangsarha.
Namaning iwak loh: mina | matsya | maswa | jita | wyangga | mira | oti.
--- 18 ---
Namaning manuk: paksi | kaga | kukila | garudha | garura | garêlya | saimbra.
Namaning sêmut: brakithi | tutsma | rurinda | kasarya.
Namaning pênyu: masiran | kêtêm | kêtimwang | kurma.
Namaning punggawa: pratiwa | batha | partiwa | sumantri | partiwabala | rasika | prameya | punggawa.
Namaning wadyabalatôntra: baladika | balagana | balapati | brêtyapati | waduaji | batha brêtya | wadyakuswa | balakoswa | balakrama | balawan | bala balawan | bala durbala | wadya kosahana | bala kosawahana | balaskosawahana.
Namaning rencang: patik | dasih | sahaya | amba | kawuntên | manih | manêh | manih-manih | kawula | ulunan | batur | wadu.
Namaning rencang èstri: pacara | paridha | paricara | paricarika | paricare | manih | kaka-kaka | kakaka | kaka | kakèr | gundêk | wangingdalêm | parêkan, cèthi.

Namaning wadya apês: pratiwadama | prati wadyama | brêtya dama.
Namaning kengkenan: duta | caraka | wimbasara | gandhèk | utusan.
Namaning paksi dara: kutu-kutu | ambara | mangudara | andhara | parpati.[14]

1. jatha.
2. idêp.
3. adhadha.
4. ampadhu.
5. nara.
6. nara aji.
7. naraprabu.
8. nara indra.
9. jinada.
10. rêna.
11. tadhaharsa.
12. wrêjita.
13. wahana.
14. marpati.

Dasanama, Anonim, 1904
Punika Sêrat Dasanama Mawi Jarwa, saha pilah-pilahaning têmbung katalêsihakên sadaya babon saking Rônggawarsitan.
--- 0 ---
[...][1]
--- 0 ---
Punika Sêrat Dasanama Mawi Jarwa, saha katranganipun ing têmbung winijang-wijang talêsihipun. Saking Rônggawarsitan kang sampun swargi.
--- [1] ---
Punika Sêrat Dasanama ingkang dipun jarwani, katranganipun ngandhap punika.
Namaning nyawa:
Nyawa: têgêsipun alus.
Jiwa: têgêsipun tanpa antara.
Atma: têgêsipun amimbuhi.
Nur: têgêsipun cahya.
Mur: têgêsipun dawa, urip.
Umur: têgêsipun wêwangênan.
Yuswa: têgêsipun gêsang.
Suksma: têgêsipun samar.
--- 2 ---
Namaning badan:

Badan: têgêsipun dhewe, têtanggul.
Sarira: têgêsipun warananing gêsang.
Angga: têgêsipun dene nganakakên banyu.
Badhi: têgêsipun wujud.
Waraga: têgêsipun pakumpulan, ragangan.
Mu: têgêsipun jêjênêng, tunggal.
Awak: têgêsipun sêsulih.
Wanda:têgêsipun jênggêrêng, sawujud.
Ragi: têgêsipun sarwa sangkêp, rêragangan, wêrana.
--- [3] ---
Namaning wong:
Wong: têgêsipun jêjênêng, mong-mongan.
Janma: têgêsipun kasandhangan urip.
Janmi: têgêsipun kadunungan urip.
Sujanma: têgêsipun langkung manggèn.
Sujanmi: têgêsipun langkung manggèn.
Nara: têgêsipun sêtata.
Jalma: têgêsipun asaling cahya.
Jana: têgêsipun sêdhêng, têngah.
Manusa: têgêsipun pêpijèning rahsa.
Tiyang: têgêsipun pangadêg.
--- 4 ---
Urut namaning wong:
Manuja: têgêsipun kaananing rahsa.
Manungsa: têgêsipun langkung piniji.
Jalmi: têgêsipun asaling rahsa.
Manuswa: têgêsipun linuwih ing bumi.
Manuwya: têgêsipun tinuwa-tuwa.
Jama: têgêsipun ênggon-ênggonan.
Jami: têgêsipun tunggal wujud.
Manusiya: têgêsipun rakêt kinasih.
Wang: têgêsipun lêpas.
Wanggana: têgêsipun jumênêng kawasa.
--- [5] ---
Namaning dewa:
Dewa: têgêsipun luhur.
Dewata: têgêsipun angluwihi, tuwin kabêkta saking namaning tanah.
Bathara: têgêsipun wisesa, têtunggul.
Absara: têgêsipun langkung awas, langkung lêpas.
Jawata: têgêsipun awit ambawani pulo Jawa.
Suragana: têgêsipun winênang nguwasani, wijangipun, sura, wani, winênang, gana, kêwasa.[2]
--- 6 ---
Urut namaning dewa:
Sidyagana: têgêsipun kuwasa ing sêdya, wijang-wijangipun, sidya, sêdya, gana, kuwasa.
Widhadara, wêtahing têmbung, widha udara:: têgêsipun sêsêkaring tawang, wijangipun. Widha, gônda, borèh, pakêm, kêmbang, alus.

Widhasadya: têgêsipun alusing budi, lêpasing budi, wijangipun widha, alus, lêpas,
--- [7] ---
sadya, budi.
Apuwara: têgêsipun pangagênging sêpuh, wijangipun, ampu, sêpuh, wara, agêng, swara, wuruk.
Nasa: têgêsipun kawasa.
Katong: têgêsipun awas.
Hyang: têgêsipun bangsaning jin. Sêsêmbahan.
Warapasara:[3] têgêsipun lêpasing pamuja.
Sidyagana: têgêsipun lulus kawasa, wijangipun, [wijangipu...]
--- 8 ---
[...n,] sidya, lêstari, gana, kawasa.
Rêsi Gana: têgêsipun adil parentahe, wijangipun rêsi, rêsik, gana, kawasa, wênang pinirid dados parentah.
Widyara: têgêsipun wêruh durung winarah.
Surabsara, wêtahing têmbung, sura absara: têgêsipun katon winani, wijangipun, sura, wani, absara, paningal.
--- [9] ---
Dwijawara: têgêsipun pangagênging pandhita, wijangipun, dwija, pandhita, wara, agêng.
Rêsi Wara: têgêsipun pangagênging rêsi, kang nama rêsi wau pandhita ulah kasucian, botên amulang dhatêng siswa.
Hong: têgêsipun sêsêmbahan.
Ilahèng: têgêsipun sêsêbutan, dhêdhuwuran kang tanpa timbangan.
--- 10 ---
Namaning widadari:
Widadari: têgêsipun sêsêkaring wanodya.
Dèwi: têgêsipun kaluhuraning wanodya.
Absari: têgêsipun wanodya awas paningale.
Widyadari: têgêsipun wanodya ayu warnane.
Rwasari: têgêsipun wanodya kang lêpas ibêre.
Watari: têgêsipun wanodya langgêng rupane.
Dewati: têgêsipun angluwih wanodya.
Waranggana: têgêsipun pêpijèn agêng, wêtahing [wêtah...]
--- [11] ---
[...ing] têmbung wara anggana, wijangipun, wara, agêng, anggana, dhewe, raosipun sêsêkaring para agêng.
Urut namaning widadari:
Yuwati: têgêsipun ayuning jagad, utawi musthikaning ayu, wijangipun, yu, sae, wati, jagad, rahsa, musthika.
--- 12 ---
Surawadu: têgêsipun prajurit wanodya, wijangipun, sura, winani, dados prajurit, wadu, wadon.
Suranggana, wêtahing têmbung, sura anggana: têgêsipun prajurit pêpijèn, wijangipun sura, prajurit, anggana, dhewe.
Surabsari: têgêsipun wanodya angambar gandane.
Smaralaksmi: têgêsipun wanodya rêsêp raras.
--- [13] ---

Wadiswara, wêtahing têmbung wadi iswara: têgêsipun papingitaning para luhur, wijangipun, wadi, pêpingitan, iswara, luhur.
Witarasandi: têgêsipun bangsaning sêsiluman.
Waraduhita: têgêsipun misuwur wanodya luwih.
Waranggno:[4] têgêsipun wanodya ulah lagu.
Rêtnawati: têgêsipun intêning jagad, musthikaning jagad, wijangipun, rêtna, musthika, intên, wati, jagad.
--- 14 ---
Namaning swarga:
Swarga: têgêsipun kasarira, dene ingkang dumunung ngriku nunggil para dewa.
Kahyangan: têgêsipun panggonaning bôngsa jin.
Kadewatan: têgêsipun ênggoning dewa.
Suralaya: têgêsipun jagading dewa, wijangipun, sura, dewa, laya, jagad.
Suranadi: têgêsipun linangkung adi, wijangipun, [wijangi...]
--- [15] ---
[...pun,] surana, linangkung, di, sae.
Urut namaning swarga:
Smaralaya: têgêsipun panggenan anêngsêmakên, wijangipun, sêmara, kasêngsêm laya, panggenan.
Ariloka: têgêsipun jagad langgêng, wijangipun, ari, luhur, padhang, ajêg, loka, jagad.
--- 16 ---
Aribawana: têgêsipun pêpadhanging jagad. Wijangipun, ari, padhang, bawana, jagad.
Loka bawana: têgêsipun jagad sajroning jagad.
Ariwanda: têgêsipun wujud langgêng.
Surabawana: têgêsipun panggenaning dewa, wijangipun, sura, dewa, bawana, jagad, nanging wênang pinirid panggenan.
--- [17] ---
Siwanda ariloka: têgêsipun anglimputi ênggon kang ing ênggon.
Smarapada: têgêsipun jagad kabungahan.
Swargaloka: têgêsipun ênggon kang kasarira.
Ngendrabawana: têgêsipun gêgununganing jagad, utawi kahyanganipun Sang Hyang Endra.
Kandhyawataya: têgêsipun jagad dêdunungan. Wijangipun, kandhya, dêdunungan, wataya, jagad.
--- 18 ---
Namaning ratu:
Ratu: têgêsipun anarambahi.
Raja: têgêsipun agêng.
Nata: têgêsipun amarentah.
Pati: têgêsipun aparentah.
Aji: têgêsipun kinurmatan.
Prabu: têgêsipun sarwa sêmbada.
Pamasa: têgêsipun amisesa.
Nararya, wêtahing têmbung, nara arya: têgêsipun wong kang luhur, wijangipun nara, wong, arya, luhur, utawi padhang.
Narpa: têgêsipun wong kang luhur.

--- [19] ---
Urut namaning ratu:
Narendra, wêtahing têmbung, nare endra: têgêsipun gêgununganing wong, wijangipun, nara, wong, endra, gunung.
Narpati, wêtahing têmbung, narapati: têgêsipun wong kang amarentah, wijangipun, nara, wong, pati, parentah.
Naranata: têgêsipun amarentah wong, wijangipun, nara, wong, nata, parentah.
Bupati: têgêsipun amarentah ing bumi, wijangipun, bu, bumi, pati, [pa...]
--- 20 ---
[...ti,] parentah.
Buminata: têgêsipun amarentah ing bumi.
Adipati: têgêsipun luwih parentahe, wijangipun, adi, luwih, pati, parentah.
Bumipala: têgêsipun pakuning bumi, wijangipun, bumi, inggih bumi, pala, pakantuk, pikêkah.
Narèswara, wêtahing têmbung, nara iswara: têgêsipun wong kang linuhur, wijangipun, nara, wong, iswara, luhur.
--- [21] ---
Naradipa: têgêsipun wong kang amadhangi, wijangipun, nara, wong, dipa, padhang.
Erêyangsa: têgêsipun trahing bôngsa luhur.
Sri: têgêsipun sarwa sae.
Risang: têgêsipun luwih luhur.
Dhapa: têgêsipun pangarêping wong.
Buhpa: têgêsipun amêngku bumi, wijangipun, buh, bumi, pa, amêngku.
--- 22 ---
Dhatu: têgêsipun kang angadhaton.
Mandasiksa: têgêsipun wênang angganjar angukum.
Srinda: têgêsipun sarwa sae.
Mangkubumi: têgêsipun pêpakuning bumi.
Mahararya: têgêsipun langkung linuhur.
Mêngkuradya: têgêsipun amêngkunagara.
Kangjêng: têgêsipun kang lumaku sinêbut.
Sinuhun: têgêsipun kang ingêmbun.
Susuhunan: têgêsipun langkung pinundhi.
Sunan: têgêsipun amiyambaki, kang miyambaki wau kaluhuranipun.
--- [23] ---
Namaning kangjêng ratu:
Mahisi: têgêsipun ratuning wadon.
Sang sri: têgêsipun ratuning ayu.
Swapadmi: têgêsipun garwa pangarêp. Wijangipun, swa, pangarêp, padmi, garwa.
Surêtna: têgêsipun intên linuwih, wijangipun, su, luwih, rêtna, intên.
Wara Mahisi: têgêsipun pangagênging kênya.
Dèwi: têgêsipun pangawak widadari.
--- 24 ---
Urut namaning kangjêng ratu:
Sori: têgêsipun garwaning ratu.

Narpawadu: têgêsipun kaluhuraning wadon, wijangipun, narpa, luhur, wadu, wadon.
Nata Mahisi: têgêsipun marentah sakadhaton.
Narpaduhita: têgêsipun linuhur sagunging wadon.
Paramèswari: têgêsipun linangkung luhur.
Paramèswara: têgêsipun linangkung luhur, wêtahing [wêtah...]
--- [25] ---
[...ing] têmbung, parama iswara, wijangipun, parama, linangkung, iswara, luhur.
Sridayita: têgêsipun ratuning mustika, wijangipun, sri, ratu, dayita, musthika.
Garini: têgêsipun pangagênging wadon.
Natarèni: têgêsipun marentah wadon.
Laksmitawati: têgêsipun anêngsêmakên raos. [rao...]
--- 26 ---
[...s.] Wijangipun, laksmita, anêngsêmakên. wati, raos.
Supadmi: têgêsipun pangawak sêkar.
Natadèwi: têgêsipun ratuning widadari.
Sriyodati: têgêsipun ratuning prajurit wadon.
Narendra garini: têgêsipun gêgununganing wong wadon.
Prawara Mahisi: têgêsipun pangarêping wanodya.
--- [27] ---
Biniaji: têgêsipun garwaning ratu, utawi garwa kang kinurmatan.
Narèswari: têgêsipun wong wadon linuhur.
Padniswara: têgêsipun garwa kang linuhur.
Narèswara: têgêsipun lêluhuraning pawongan.
Duhita: têgêsipun wadon linuwih.
Rajanari: têgêsipun ratu wadon.
Pamasi: têgêsipun ratuning wadon.
--- 28 ---
Namaning pêpatih:
Patih: têgêsipun amêmatah.
Nataradya: têgêsipun amêmatah nagara, wijangipun nata, mêmatah, radya, nagara.
Natapraja: têgêsipun angrêrakit nagara, wijangipun, nata, angrêrakit, praja, nagara.
Nayakawaktra: têgêsipun panunggaling pangarêp, wijangipun, nayaka, pangarêp, waktra, rai.
--- [29] ---
Urut namaning patih:
Mantrimuka: têgêsipun pangarêping mantri.
Mantriman: têgêsipun mantri linuwih, wijangipun, man, linuwih.
Kyana patya: têgêsipun radèn patih.
Nindyamantri: têgêsipun têtindhihing mantri, wijangipun, nindya, têtindhih.
Nitiradya: têgêsipun aniti nagara, wijangipun, radya, nagara.
Pramadendra, pancèn,[5]
pramada endra: têgêsipun êmbaning ratu, wijangipun pramada, lêlèmèk, [lêlèmè...]

--- 30 ---
[...k,] endra, ratu.
Mantri manggala: têgêsipun pangarêping mantri, wijangipun manggala, pangarêp.
Brêtyèswara, wêtahing têmbung, brêta iswara: têgêsipun dhêdhuwuraning wadya, wijangipun brêta, wadya, iswara, luhur.
Mantriwisesa: têgêsipun mantri kawasa, wijangipun wisesa, kawasa.
Mantri sudibya: têgêsipun mantri anglangkungi.
--- [31] ---
Namaning dênawa:
Buta: têgêsipun mamak.
Danawa, wêtahing têmbung, danuhawa: têgêsipun têdhaking Bathara Danu, wijangipun hawa, anak.
Ditya: têgêsipun linuwih.
Raksasa: têgêsipun bangsaning brêkasakan.
Rasaksa: têgêsipun kang môngsa sidêkah.
Gandarwa: têgêsipun dene wujud manusa.
Diyu: têgêsipun sarwa santosa.
Asura: têgêsipun wanthèn.
--- 32 ---
Urut namaning danama:[6]
Wil: têgêsipun angarad.
Pisadha: têgêsipun saking kabêkta dene sagêd siluman.
Yaksa: têgêsipun anggrujag[7] sidêkah.
Rasaksi: têgêsipun buta wadon.
Rota: têgêsipun sarwa santosa.
Kala: têgêsipun sipat galak.
Kalana: têgêsipun karêm sabda.
Yaksi: têgêsipun buta wadon.
Garaksa: têgêsipun sagêd anggêro.
--- [33] ---
Palaksa: têgêsipun rikat.
Bibiro: têgêsipun kabêkta asring damêl arubiru, karya rubeda.
Lêmbana: têgêsipun sarwa agêng.
Pisaca: têgêsipun kalêbêt bôngsa brêkasakan.
Darmbamoha:[8] têgêsipun sarwa karêm.
Sajatha: têgêsipun dene asêsiyung.
--- 34 ---
Namaning kêthèk:
Kêthèk: têgêsipun anggêlithik.
Kapi: têgêsipun dene sugih wulu.
Kuthila: têgêsipun awon bathukipun, wijangipun = ku, awon, thila, bathuk.
Wanara: têgêsipun kewan wujud manusa.
Plawaga: têgêsipun sarwa cikat.
Palwaga: têgêsipun sarwa tarampil.
Palgosa: têgêsipun sarwa mangrêti.
Rewanda: têgêsipun pangawak swara.
--- [35] ---

Urut namaning kêthèk:
Kalidhan: têgêsipun arikat.
Wêgig: têgêsipun sarwa pintêr.
Wrikita: têgêsipun sagêd amêre.
Bêthès, inggih bêdhès: têgêsipun kabêkta saking sugih akal.
Gapila: têgêsipun sarwa parigêl. Utawi kabêkta manawi nêdha mawi kêmilan.
Kamila: têgêsipun inggih kabêkta panêdhanipun mawi kêmilan.
--- 36 ---
Namaning macan:
Macan: têgêsipun sagêd anggêro.
Singha: têgêsipun sagêd anggarong.
Singa: têgêsipun sagêd agêrêng.[9]
Sardula: têgêsipun pangawak landhêp.
Arima: têgêsipun galak.
Mong: têgêsipun sarwa rowa, sugih swara.
Angrimong: têgêsipun anggêdhobyah.
Barong: têgêsipun lorèng, lonthèng.
Sirungga: têgêsipun angajrihi.
Sawèri: têgêsipun sarira sêmbada.
--- [37] ---
Namaning gajah:
Gajah: têgêsipun yèn mungguh ing alas.
Èsthi: têgêsipun dene karêm banyu, wijangipun, hès, banyu sêthi, karêm.
Dwiradha: têgêsipun gadhah siyung kêkalih, wijangipun dwi, loro, radha, untu.
Waniti: têgêsipun yèn pinêlanan.
Matêngga: têgêsipun yèn binakta cangkrama.
Dwipangga, wêtahing têmbung dwipa angga: têgêsipun dene ngunjuk kaping kalih, [ka...]
--- 38 ---
[...lih,] wijangipun dwi, loro, pa, sêrot. Angga, banyu.
Urut namaning gajah:
Samaja: têgêsipun yèn binakta prang.
Gajamuka: têgêsipun yèn tinunggangan dening buta.
Brajamuka: têgêsipun yèn binarong.
Bathamuthu: têgêsipun dene anggrêgunuk.
Liman: têgêsipun dene sairib suku [su...]
--- [39] ---
[...ku] gangsal. Satunggalipun têlale.
Balêdug: têgêsipun dene asal saking siti, cariyosipun gajah punika sabên sacumbana, kama kalihipun lajêng kapêndhêm siti, punika lamining dintên lajêng dados gajah alit. Bapa babunipun lajêng anuwèni nêdhani.
--- 40 ---
Namaning jaran:
Jaran: têgêsipun dene sagêd malajêng.
Kuda: têgêsipun dene sagêd angêngintên solah.
Turôngga, wêtahing têmbung, tura ôngga: têgêsipun dene lêmês badanipun. Wijangipun, tura lêmês, ôngga, badan.

Aswa: têgêsipun dene rinakêt ing manusa.
Kapal: têgêsipun dene kulina.
Kalêngki: têgêsipun linangkung.
--- [41] ---
Urut namaning jaran:
Gêdhog: têgêsipun gêgêdhug. Mila panggenan kapal dipun wastani gêdhogan.
Wajik: têgêsipun dene sagêd angèjèg, tuwin darbe suku wajik.
Turanggi: têgêsipun sami jarwanipun lan têmbung, turangga.
Buntala: têgêsipun dene darbe kuncung apindha jambul.
--- 42 ---
Namaning padhati:
Widangdari: têgêsipun yèn tinarik sapi wadon.
Senang: têgêsipun yèn pangirid sapi lanang.
Sanggra: têgêsipun yèn pangirid banthèng.
Salamuka: têgêsipun yèn pangirid kêbo lanang wadon.
Astapada: têgêsipun yèn pangirid kêbo lanang.
--- [43] ---
Urut namining padhati:
Sambira: têgêsipun yèn pangirid banthèng muni.
Wèsthi: têgêsipun yèn pangirid jêjawi.
Jamakantuk: têgêsipun yèn pangirid janma lanang wadon.
Dhudhula: têgêsipun yèn pangirid jaran wadon.
Sêsiku swanindha: têgêsipun yèn pangirid kuda kêkalih.
--- 44 ---
Sêsirat andik anda: têgêsipun yèn pangirid kuda sêkawan.
Gasthika: têgêsipun yèn pangirid gajah.
Gobrata: têgêsipun yèn pangirid macan.
Gothaka: têgêsipun yèn badhati wangun angêdhung kados guwa, botên kabêkta saking pangiridipun.
--- [45] ---
Namaning mega:
Ima: têgêsipun yèn ngalingi wulan nipis.
Jaladara: têgêsipun yèn mega mêndhung dèrèng udan.
Nirada: têgêsipun yèn mega irêng awor lan mega abang.
Ima kapura: têgêsipun yèn mega ngidêri surya.
Sasmiti: têgêsipun yèn mega awor lan kêkayon.
Imantaka: têgêsipun yèn mega papak lan banyu.
Urur: têgêsipun yèn mega panjang anyalèntrèng.
--- 46 ---
Urut namaning mega:
Kokap: têgêsipun yèn mega putih kadi kukus.
Irawan: têgêsipun mega kang angêmu kaluwung.
Ulupi: têgêsipun mega kang angêmu udan angêndhanu.
Ôndrawila: têgêsipun mega muyêg cêmê[10] angêmu jawah.
Ima layung: têgêsipun mega sore.
--- [47] ---
Namaning banyu:

Banyu: têgêsipun asrêp.
Udaka: têgêsipun toya mungguhing wadhah.
Etu: têgêsipun toya mungguhing wowohan.
Warih: têgêsipun toya mungguhing oyod.
Tirta: têgêsipun toya mungguhing sumur.
--- 48 ---
Urut namaning banyu:
Lowak: têgêsipun toya mungguhing rêrêmbêsan.
Lodaka: têgêsipun toya saking rêmbêsan.
Wulusan: têgêsipun toya mancur saking parêdèn.
Sindu upaka: têgêsipun toya mungguhing bangawan.
Pêtha: têgêsipun toya amunthuk.
--- [49] ---
Rancak hêrni: têgêsipun toya tinalangan.
Arjuna: têgêsipun toya mênêng ing watu, utawi toya jun.
Suci: têgêsipun toya mungguhing jêmbangan, miwah padasan.
Ludha: têgêsipun banyu idu.
We: têgêsipun banyu karingêt.
His: têgêsipun banyu asrêp.
Hèr, har: têgêsipun banyu wênêning.[11]
--- 50 ---
Namaning sagara:
Sagara: têgêsipun banyu manggèn.
Laut: têgêsipun banyu tanpa têpi.
Jaladri, wêtahing têmbung, jala ardi: têgêsipun banyu angidêri gunung, wijangipun, jala ubêng, ardi, gunung.
Samodra: têgêsipun banyu ngidêri jagad.
Jalanidhi: têgêsipun banyu narambahi.
Hèrnawa: têgêsipun banyu anêlêng.
Tasik: têgêsipun banyu rata.
--- [51] ---
Namaning angin:
Aliwawar: têgêsipun angin ngentarake watu.
Prahara: têgêsipun angin angirid udan.
Maruta: têgêsipun angin anggingsirakên.
Pawana: têgêsipun angin alas.
Bayu: têgêsipun angin campur.
Bajra: têgêsipun angin agêng.
Sindhung: têgêsipun angin ngêmut mêndhung.
--- 52 ---
Urut namaning angin:
Pôncawora: têgêsipun angin sarawungan gangsal gèn. Saking wetan, lèr, kilèn, kidul, têngah.
Ayaskara: têgêsipun angin buwang mega.
Angin sasar: têgêsipun angin tanpa sangkan, têkane karya sulah dhatêng sadayanipun, panggenan dharat.
--- [53] ---
Namaning srêngenge:

Srêngenge: têgêsipun dene balêrêngi.
Surya: têgêsipun dene sumorot.
Andakara: têgêsipun murub kumukus.
Bagaskara: têgêsipun padhang amurub.
Rawi: têgêsipun mêdalakên riwe toya.
Arka: têgêsipun anyunari toya.
Bagaspati: têgêsipun ratuning pêpadhang.
--- 54 ---
Urut namaning surya:
Wrahaspati: têgêsipun ratuning panas.
Ari: têgêsipun amadhangi.
Kulôndaragni: têgêsipun gênining awang-awang.
Jamatagni: têgêsipun gêni anglimputi.
Arkara: têgêsipun urub ngêmu banyu, inggih punika ngaringêt.
Samsi: têgêsipun amadhangi.
Raditya, sami lan radite: têgêsipun narambahi pikuwat dhatêng cêcukulan.
--- [55] ---
Namaning rêmbulan:
Rêmbulan: têgêsipun dene suda wuwuh, kados ta wulan nèm sêpuh mawi suda wêwah.
Tèngsu: têgêsipun sipat elok.
Basônta: têgêsipun dene cahyanipun wêning kados mas. Wijangipun, bas, êmas, sônta, wêning.
Sasi: têgêsipun piniji-piji.
Wulan: têgêsipun yèn Wuntu umur 30 dintên.
--- 56 ---
Urut namaning sasi:
Côndra: têgêsipun bêbundêran.
Purnama: têgêsipun wutuh, inggih punika yèn tanggal 14.
Kirana: têgêsipun yèn tanggal ênèm.
Sasadhara: têgêsipun pêpadhanging awang-awang.
Indung: têgêsipun yèn nuju panglong.
Lèk: têgêsipun sumunar.
Tanggal: têgêsipun golong.
Leka: têgêsipun wêning.
Kamari: têgêsipun amadhangi.

1. Lima halaman kosong.
2. kuwasa / kawasa.
3. Warapsara.
4. Waranggana.
5. pancène.
6. danawa.
7. angrujag.
8. darêmbamoha.
9. anggêrêng.
10. cêmêng.
11. winêning.

Dasanamajarwa, Dirjaatmaja, 1913
DHOSONOMODJARWO
--- 0 ---
Sêrat Dasanama Jarwa
Anggitanipun Suwargi Radèn Tumênggung Sastranagara. Pujôngga ing Karaton Dalêm Surakarta Adiningrat, Inggih Punika Ingkang Kala Taksih Apangkat Kaliwon Sinêbut Kiyai Ngabèi Yasadipura Kaping Kalih. Kawêdalakên dening Radèn Dirjaatmaja. Uprêdhaktur Sêrat Kabar Jawi Kandha Surakarta. Kaêcap ingkang kaping kalih. Kaêcap ing pangêcapanipun N.V. Mij. t/v d/z ALBERT RUSCHE & Co. Soerakarta 1913.
--- 0 ---
DHOSONOMODJARWO
Sêrat Dasanama Jarwa
Anggitanipun Suwargi Radèn Tumênggung Sastranagara. Pujôngga ing Karaton Dalêm Surakarta Adiningrat, Inggih Punika Ingkang Kala Taksih Apangkat Kaliwon Sinêbut Kiyai Ngabèi Yasadipura Kaping Kalih. Kawêdalakên dening Radèn Dirjaatmaja. Rêdhakturing Sêrat Kabar Jawi Kandha ing Surakarta. Kaêcap ing pangêcapanipun Tuwan N.V. Mij. t/v d/z ALBERT RUSCHE & Co. Soerakarta 1913.
--- 1 ---
Sêrat Dasanama Jarwa
Punika sêrat dasanama, ingkang winijangakên wardi suraosipun, dhatêng Pujôngga Radèn Tumênggung Sastranagara, abdi dalêm bupati kadipatèn anom, inggih punika ingkang kasêbut nama Ngabèi Yasadipura ingkang kaping kalih, anggènipun anjarwani makatên punika, saking angèstokakên dhawuhing karsa dalêm Ingkang Sinuhun Pakubuwana ingkang kaping sakawan, ingkang angadhaton ing nagari Surakarta Adiningrat, supados kagêm wêwaton ing salaminipun, minôngka pêpèngêt dhumatèng kajêngipun ing asma piyambak-piyambak, katranganipun ing ngandhap punika
Namaning Dewa
Sang Hyang. Têgêsipun amadhangi, awit ing ngajêng têmbungipun syang, têgêsipun padhang, amêndhêt saking padhanging srêngenge

awan, sawênèhing sarjana, têmbung sang hyang, dipun wrêdèni angidini, kapêndhêt saking têmbung anuswara sahyan purba [pur...]
--- 2 ---
[...ba] saking sahiya, têgêsipun angèstokakên, sarèhning pamanggih kalih wau têpang suraosipun, inggih prayogi sami kangge wêwaton, awit têmbung angidini, tuwin angèstokakên, saèstu gadhah kajêng amadhangakên, tandhanipun dewa kawasa sipat mirah sipat asih, anjurungi sakajating titah sadaya.
Sang Hwang. Têgêsipun sêsotyaning manusa, wijangipun, sang, sotya, adi, hwa, manusa, saking têmbung, wong, dene wong punika jarwanipun piyambak paklowongan, inggih raga, inggih awak, inggih sarira, satêngahing sarjana têmbung sang hwang, dipun wardèni pêpijèning sêsotya, wijangipun sang, sotya, dene hwang gadhah jarwa ingsun, saking têmbung ingwang, dene têgêsipun sun wau, andhewe, piniji, witipun saking têmbung suhun, têgêsipun sumêmi, inggih punika gêsang, inggih gêsang inggih wiji, dene têmbung sun, gadhah parerehan ingwang, têmbung ingwang, gadhah parerehan têmbung sumêmi, saking sumêmi wau.
Absara. Têgêsipun waskitha, punika ngajêng saking têmbung aibsara, wijangipun aib, elok, samar, sara, landhêp, alus, lêpas, dados pikajêngipun ingkang lêpas botên kasamaran, dene sumêrêp sadèrèngipun winarah, ingkang gaib ingkang elok ingkang samar sampun [sa...]
--- 3 ---
[...mpun] kacakra wontên siring budi sadaya.
Dene têmbung Sangsêkrita wontên ingkang mirib suraosing têmbung absara, inggih punika absra, têgêsipun êrèh alus, bokmanawi pamêndhêtipun ngajêng saking têmbung absra wau, awit alus lêpas punika bangsaning samar, punapadene rèh saèstu inggih saking elok, sabab absara punika taksih badan alus, jisim rohkani, mila bôngsa absara punika kala samantên botên mêsthi ingkang mutrakakên, nanging inggih bangsaning jawata sadaya.
Jiwata. Têgêsipun paugêraning gêsang, wijangipun jiwa, nyawa, ta: paugêran, sawênèhing sarjana, têmbung jiwata, jinarwan jêjêring wiji, wijangipun ji: rahsa, inggih wiji, saking parji, wata: jêjêr, saking wat.
Gana. Têgêsipun wujud kawasa, sawênèhing sarjana têmbung gana, kajarwanan luhur, dados saking wancahaning têmbung gêgana, kabêkta bangsaning para dewa sagêd angambah ing awang-awang.
Mahanasa. Têgêsipun langkung kawasa, wijangipun maha: luwih, agêng, nasa: kawasa.
Dewa. Kabêkta saking namaning panggenan, sawênèhing sarjana têmbung dewa, dipun têgêsi karsa ingkang linangkung, wijangipun, de kajêng, wa linangkung.
Dewata. Têgêsipun paugêraning pulo dewata. [dewa...]
--- 4 ---
[...ta.]
Jawata. Têgêsipun guruning tanah Jawi.
Suksmanasa. Têgêsipun kawasa kang samar, wijangipun suksma: samar, nasa: kawasa.

Amara. Têgêsipun samar, amor.
Bathara. Têgêsipun agêng, jêmbar rèhipun.
Widadara. Têgêsipun roh ingkang langgêng, wijangipun widada: slamêt, inggih slamêt inggih langgêng, ra: roh, sawênèhing sarjana têmbung widadara dipun têgêsi gônda kang rakêt, wijangipun kadamêl dados ngalih wanda, wida: gônda, borèh, dara: rakêt.
Sura. Têgêsipun wani, roh, dene saking kabêkta badan alus.
Sidhya. Têgêsipun têrang, dene wêruh sadurunging winarah.
Hong. Têgêsipun kinajrihan.
Rêsi. Têgêsipun suci.
Wiku. Têgêsipun pitêdah kawruh.
Namaning Widadari
Absari. Têgêsipun sêsotyaning èstri, wijangipun ab: gaib, sêsotya, sari: sêkar, nanging kangge wandaning èstri, utawi minôngka jodho kêmbaraning dewa kang nama absara.
--- 5 ---
Dewati. Têgêsipun rahsa ingkang ayu, wijangipun de: kajêng, ayu. Wati: rahsa, saking wat, utawi minôngka dados kêmbaraning dewata.
Dèwi. Têgêsipun langkung ayu, wijangipun de: kajêng, ayu. Wi: luwih, utawi minôngka kêmbaraning dewa.
Bathari. Têgêsipun pangagênging pawèstri, utawi kêmbaraning bathara.
Waranggana. Lêrêsipun wara anggana, têgêsipun piniji para agêng, wijangipun wara: agêng, anggana: dhewe, piniji.
Surawadu. Têgêsipun dewa wadon, wijangipun sura: dewa, wadu: wadon.
Suraduita. Têgêsipun inggih dewaning wadon, wijangipun sura: dewa, duita: wadon.
Widadari. Têgêsipun tuking gônda, wijangipun wida:gônda, dari: tuk.
Surarêtna. Têgêsipun dewaning wanodya, wijangipun sura: dewa, rêtna: candraning wadon.
Namaning Ratu
Naradipa. Têgêsipun wong kang amadhangi, wijangipun nara: uwong, dipa: padhang, dene panjênêngan ratu amadhangakên pêtênging kawula, kados ta angrawat kang acacad, tiyang [ti...]
--- 6 ---
[...yang] malih sato, tuwin sawarnining tiyang ingkang salah kadadosan sapanunggilanipun pinaripurna, angganjar dasih ingkang kaslamêtan, marasakên ing asakit, mulyakakên ing apapa.
Naranata. Têgêsipun wong amarentah, wijangipun nara: uwong, nata: parentah.
Narapati. Têgêsipun sotyaning manusa, wijangipun nara: uwong, pati: sotya, sawênèhing sarjana ugi anêgêsi wong amarentah, wijangipun nara: uwong, pati: parentah.
Bupati. Têgêsipun marentah ing bumi, wijangipun bu: bumi, pati: parentah.
Bumipala. Têgêsipun panungguling bumi, wijangipun bumi: sampun jarwa, pala: panunggul.
Buminata. Têgêsipun amarentah ing bumi, wijangipun bumi: sampun jarwa, nata: parentah.

Prabu. Têgêsipun marabot, sawênèh anêgêsi bapa, inggih bapakaning manusa kathah, saking têmbung Arab pra Abu, têgêsipun bapa.
Katong. Têgêsipun dewa katingal.
Ratu. Têgêsipun narambahi.
Pamasa. Têgêsipun kawasa.
Hèrêyangsa. Têgêsipun piniji ing dewa, wijanganipun [wija...]
--- 7 ---
[...nganipun] hèrhyang: dewa, sang: piniji.
Narpadipa. Têgêsipun kajêng adamêl padhang, wijangipun narpa: kajêng, dipa: padhang.
Aji. Têgêsipun kajèn kinawêdèn.
Raja. Têgêsipun pangagêng.
Sunan. Têgêsipun pêpundhèn.
Sinuhun. Têgêsipun ingêmbun-êmbun.
Iswara. Têgêsipun linuhur.
Narendra. Têgêsipun gêgununganing wong, wijangipun nara: uwong, endra: gunung.
Sri. Têgêsipun bagus, ayu, mila têmbung sri, kangge dhatêng sêsêbutan ratu priya ratu putri.
Mahawirya. Têgêsipun agêng luhur, wijangipun maha agêng, wirya luhur.
Pangêmpyun. Têgêsipun angaubi, utawi barukuti.
Dene ing Dewanagari, ingkang kangge inggih amung prabu, raja, ratu, nata, narendra, narpati, bilih tanah Ngarab sêsêbutanipun sultan, têgêsipun inggih botên bèntên akalihan têmbung Jawi: susuhunan utawi sinuhun, dene sêsêbutan kangjêng wênang dhatêng kakung wênang dhatêng putri, kajêngipun inggih ingkang bagus utawi ingkang ayu, têmbung ratu
--- 8 ---
inggih wênang dhatêng kakung, inggih wênang dhatêng putri.
Bandara. Punika têmbung wancah, entaripun banda udara, têgêsipun: têrah têdhaking wong bôngsa agung luhur, wijangipun banda: agêng, udara: luhur.
Pramèswari. Têgêsipun langkung linuhuring èstri, wijangipun parama: linangkung, iswari: linuhuring èstri.
Pramèswara. Têgêsipun inggih sami kalihan pramèswari, anamung sastranipun ing ngajêng, pramèswarya.
Wara supadmi. Têgêsipun pangagênging garwa, wijangipun wara: pangagêng, supadmi: garwa.
Padniswara. Têgêsipun garwa ingkang linuhur, wijangipun padni: garwa, iswara: luhur.
Dayita. Têgêsipun musthikaning wadon, inggih wadon ingkang pinusthika.
Narpawadu. Têgêsipun ratuning wadon, wijangipun narpa: ratu, wadu: wadon.
Narpadayita. Têgêsipun ratu musthikaning wadon.
Narpaèstri. Têgêsipun ratu wadon, wontên malih têgês èstri jumurung, inggih punika wajibing èstri jumurung ing priya, tan kenging lênggana ing sapakèn.

Narèswari. Têgêsipun ratu dhêdhuwuraning wadon, wijangipun nara: wong, sarèhning tumrap ratu èstri dados [da...]
--- 9 ---
[...dos] katêgêsan pawongan, iswari: ratu wadon.
Waraduhita. Têgêsipun pangagênging wadon, wijangipun wara: pangagêng, duhita: wadon.
Natarèni. Têgêsipun ratuning wadon, wijangipun nata: ratu, rèni: wadon.
Kangjêng ratu. Têgêsipun sang ratu ayu.
Wararèni. Têgêsipun pangagêng ngaèstri, wijangipun wara: pangagêng, rèni: èstri.
Sri Mahèswari. Têgêsipun ratu pangagênging putri.
Sori. Têgêsipun musthikaning putri.
Rêtnadayita. Têgêsipun sotyaning wadon.
Namaning lanang
Lanang. Têgêsipun lana, inggih punika jêjêg, ngadêg.
Jalêr. Têgêsipun bênêr.
Jalu. Têgêsipun anêja têlu, 1. ngaras, 2. prêmbayun, 3. pawèstrèn.
Priya. Lêrêsing têmbung pariaya, têgêsipun kuwawi pakantuk, wijangipun pari: pakantuk, aya: kuwat.
Walija. Têgêsipun wêtuning kuwat, wijangipun wali: kuwat, ja: wêtu.
Kakung. Têgêsipun kaku, ingkang kaku wau yèn nuju kajêngipun. [ka...]
--- 10 ---
[...jêngipun.]
Purusa. Têgêsipun palurusa, utawi parosa, inggih punika kuwat.
Namaning Wadon
Taruni. Têgêsipun yèn dèrèng masa dados kaupamèkakên godhong ênèm, inggih sinom.
Kintaka. Têgêsipun manawi sampun masa, dados kaupamèkakên sêkar pudhak.
Wahila. Têgêsipun yèn taksih kapingit.
Wararana. Têgêsipun yèn wontên paprangan, wijangipun wara: wadon, rana: paprangan.
Lantasi. Têgêsipun yèn lumajêng.
Wanodya. Têgêsipun yèn sampun panggih.
Marnadu. Têgêsipun yèn sampun sapaturon, kajêngipun marana adu, inggih abên prang tangkis, akalihan waos.
Sarika. Têgêsipun yèn sampun anak-anak, dados kaupamèkakên sêkar.
Kênya. Têgêsipun yèn taksih parawan, kaupamèkakên yèn taksih wantah.
Rara. Têgêsipun yèn taksih parawan tanggung dados kaupamèkakên pindha sêsotya.
--- 11 ---
Parawan. Têgêsipun wadon ingkang taksih dèrèng laki, têgêsing prawa, sorot, dados kaupamèkakên taksih sumorot, kapirit saking dèrèng kalong cahyanipun, punapadene taksih suci, inggih punika taksih lêgan loncang-lancing.
Èstri. Têgêsipun rêmbês tigang prakawis, 1 ngêdalakên toya, 2 mijilakên rah, 3 mahyakakên mani nutpah.
Namaning Patih
Patih . Têgêsipun mêmatah.

Patya. Têgêsipun mataha.
Mantriman. Têgêsipun anglangkungi tigang prakawis, bopati, papati, senapati.
Mantrimukya. Têgêsipun inggih dados panunggul tigang prakawis wau, têgêsing mukya, panunggul.
Natapraja. Têgêsipun anata nagari, wijangipun: nata, matrap, matah, praja, nagari.
Nataradya. Têgêsipun mranata nagari, wijangipun: nata, mranata, radya, nagari.
Mantriwisesa. Têgêsipun kadunungan wêwênang tigang prakawis, ulat, ulah, ilat, têgêsipun ulat, pamawasan, dene anguningani pangulahing praja, ulah
--- 12 ---
pangrêtos, dene amangrêtos samukawis lampah-lampahing praja, ilat, lidhah, dene lêpas dhatêng pangulahing parapabên.
Sawênèhing sarjana mantri punika kajarwanan angawruhi tigang prakawis, nistha, madya, utama, nisthanipun dene anyumêrêpi dhatêng ngalit, madyanipun anyumêrêpi dhatêng têngah kados ta: bupati sapanunggilanipun, utamènipun dene angêmban dhawuhing ratu.
Mantrimuktya. Têgêsipun mantri mukti, awit sadaya abdi dalêm sapanginggiling jajar minggah kasêbut mantri.
Namaning Tumênggung
Tumênggung. Têgêsipun dhêdhênggung, utawi tumênggung, dene anênanggung dhatêng sawêwêngkonipun.
Bopati. Têgêsipun kabubuhaning parentah.
Nayaka. Têgêsipun polatan, utawi panunggul.
Wadana. Têgêsipun pangajêng, dene dados pangajênging bawahan.
Manggala. Têgêsipun pangagêng.
Prawara. Têgêsipun pangagêng.
Pratiwa. Têgêsipun sarwa samêkta, wijanging têmbung, parati, miranti, iwa, karo.
Pradhara. Têgêsipun têngah antaraning pangagêng, awit dhara, [dha...]
--- 13 ---
[...ra,] gadhah jarwa antara agêng.
Namaning Utusan
Utusan . Têgêsipun putusan, inggih pangrampungan.
Duta. Têgêsipun anglanturakên.
Caraka. Têgêsipun angimbalakên pangandika.
Anggandhèk. Têgêsipun ngêmban dhawah, utawi gandhèng.
Cundaka. Têgêsipun têlik.
Nibasara. Têgêsipun uncal-uncal.
Darsana. Têgêsipun anulad.
Prajaka, pradaka. Têgêsipun pamariksa.
Cundhamani. Têgêsipun anyundhukakên sotya, inggih punika anyundhukakên raos, kajêngipun mundhi dhawah.
Sunadha. Têgêsipun linuwih ing wicara.
Namaning Wong
Wong. Têgêsipun awak, kajêngipun kalowong.
Nara. Têgêsipun landhêp, purba saking têmbung: sara.

Jana. Têgêsipun sugih pananya, utawi dumunung.
Janma. Têgêsipun têdhaking jan, utawi dumunung lêwih.
Manusa. Têgêsipun pêpijèning rahsa, wijangipun, manu: mani, sa: sawiji.
--- 14 ---
Tiyang. Têgêsipun warananing dewa, utawi jêjêr.
Janmi. Têgêsipun dumunung ing bumi.
Manusiha. Têgêsipun musthikaning banyu, aggènipun winardèn makatên punika, dene manusa asal saking kanyatahaning banyu.
Namaning Langit
Akasa. Têgêsipun santosa.
Langit. Têgêsipun kumulit.
Gêgana. Têgêsipun anglimputi, inggih anguwaosi, mila katêmbungakên anguwaosi dene dados kêkandhanganing jagad sadaya.
Wiyat. Têgêsipun langkung luhur, utawi panggenan langkung têbih.
Jumantara. Têgêsipun antara kang lêpas têbane, inggih antara ingkang alus.
Widi-widik. Têgêsipun polatan bênêr, inggih têbih, labêt ing nginggil punika lantas kemawon, botên kalingan ing wêwarnèn wadhag.
Namu-namu. Têgêsipun amun-amun.
Namaning Lintang
Lintang. Têgêsipun linangkung, dene kathahipun anglangkungi sadaya wêwarnèn ingkang katingal.
--- 15 ---
Kartika. Têgêsipun kêrtèb, dene kasawang saking ngalam dunya katingal pating kêrtèp
Sukra. Têgêsipun maramong, awit dene katingal amyang.
Sudama. Têgêsipun sumorot pindha damar.
Sasa. Têgêsipun sawiji-wiji, dene dados wêwijèning samukawis wêwarnèning dunya punika sadaya, dèrèng wontên samukawis sampun mujudakên lintang adhapur sinaroja, awarni manusa, sato, ibêr, dharat, bujêngan toya, dandosan.
Namaning Rêmbulan
Rêmbulan. Têgêsipun patêmpukan.
Côndra. Têgêsipun bundêr, utawi rêngga, dene wujudipun sarwa angrêsêpakên.
Purnama. Têgêsipun wêtah, inggih punika yèn wulan[1] gangsal wêlas.
Wulan. Têgêsipun wêtahan, inggih punika yèn wulan jangkêp umur 30 dintên.
Sasi. Têgêsipun miji, inggih punika yèn umuring wulan nuju 29 dintên.
Sitarêsmi. Têgêsipun angrêsêpakên manah, wijangipun, sita: ati, rêsmi: ngrêsêpakên.
--- 16 ---
Sitangsu. Têgêsipun pamanahan anglangkungi, wijangipun, sita: manah bênêr, angsu: nglangkungi, ngingsêp.
Namaning Srêngenge
Srêngenge. Têgêsipun sêrêng tumangi, inggih punika murugakên dhatêng kêkêncêngan.
Surya. Têgêsipun sêsorotipun anuju kang kauban.
Rawi. Têgêsipun kumaringêt, angêdalakên toya dados jawah.

Arka. Têgêsipun anganakakên banyu, wijangipun ar: banyu, ka: anak.
Bagaskara. Têgêsipun urub kang adamêl kiyat, wijangipun, bagas: kiyat, kara: urub, gawe.
Bagaspati. Têgêsipun ratuning pêpadhang, wijangipun, bagas: padhang, pati: ratu.
Wrahaspati. Têgêsipun mamrih waras, wijangipun, wrahas: waras, pati: parentah, angrèh, mamrih.
Aruna. Têgêsipun mêrês banyu, dene sagêd anggaringakên samukawis kang atêlês.
Siwandakara. Têgêsipun pangawak urub, wijangipun, siwanda: awak, kara: urub.
Raditya. Têgêsipun narambahi kaluwihan, wijangipun, [wijangi...]
--- 17 ---
[...pun,] rat: jagad, ditya: linangkung, sawênèhing sarjana anêgêsi adining jagad.
Jamatagni. Têgêsipun paningal latu, wijangipun, jamata: paningal, agni: latu.
Tandhaning dumadi. Têgêsipun pratandhaning titah, dene tandhaning gêsang saking latu, witing latu saking srêngenge.
Namaning Banyu
Udaka. Têgêsipun banyu mungguhing wêwadhah.
Etuh. Têgêsipun banyu yèn mungguhing wowohan.
Warih. Têgêsipun banyu yèn mungguhing ngoyot, utawi mungguhing karambil.
Tirta. Têgêsipun banyu yèn mungguhing sumur.
Lowak. Têgêsipun banyu yèn mungguhing rêrêmbês.
Wulusan. Têgêsipun banyu mancur saking gunung.
Pêtha. Têgêsipun banyu kang munthuk malêndhung.
Rancak hèrni. Têgêsipun banyu mili katalangan.
Sindu. Têgêsipun banyuning lesan, inggih punika idu.
Sindu upaka. Têgêsipun yèn banyu bangawan, wijangipun, [wijang...]
--- 18 ---
[...ipun,] sindu: banyu, upaka: paklêmpakaning lèpèn.
Suci. Têgêsipun banyu ing pasimpênan, kados ta: jêmbangan, gênthong, padasan, kêndhi, kulah, sapanunggilanipun.
Arjuna. Têgêsipun banyu yèn mungguhing watu, utawi toya ing jun, wijangipun, ar: banyu, juna: jun.
Jala. Têgêsipun banyu molah, inggih molah inggih mili.
Sih. Têgêsipun banyu ngasrêpi.
Jahning. Têgêsipun banyu têlaga.
We. Têgêsipun banyu rêrambas.
Ranu. Têgêsipun banyu sinolah.
Sagara. Têgêsipun banyu angidêri jagad.
Tasik. Têgêsipun banyu polatan têbih.
Laut. Têgêsipun banyu ngêlaut.
Jalanidhi. Têgêsipun banyu kang bênêr, utawi banyu angêndhong, inggih banyu kang angêdhung.
Hèrnawa. Têgêsipun banyu sawangan ingkang têbih.
Samodra. Têgêsipun banyu patêmpukan mubêng.

Udaya. Têgêsipun banyu kang akèh, utawi banyu munjung, inggih banyu kuwat, dene pakumpulanipun langkung kathah.
--- 19 ---
Udadi. Têgêsipun banyu wuwuh-wuwuh.
Jaladhiyan. Têgêsipun banyu angalun.
Namaning Bumi
Bumi. Têgêsipun lêbu sumêmi.
Lêmah. Têgêsipun malumah.
Bantala. Têgêsipun dhêdhasar.
Kisma. Têgêsipun kikasing banyu.
Pratala. Têgêsipun ambah-ambahan.
Pratiwi. Têgêsipun ambah-ambahan êlêting banyu.
Rat. Têgêsipun narambahi.
Jagad. Têgêsipun ambah-ambahan.
Wati. Têgêsipun ngêkahi.
Loka. Têgêsipun sumarambah.
Lêbu. Têgêsipun pangêmotan.
Bawana. Têgêsipun jêmbar.
Mandhala. Têgêsipun wêwatês.
Pramudita. Têgêsipun angwontênakên sarwa tumuwuh.
Namaning Gunung
Gunung. Têgêsipun gênêng, angatingalakên jurang-jurangipun.
--- 20 ---
Endra. Têgêsipun yèn katingal saking katêbihan.
Giri. Têgêsipun yèn kalinggihan sukunipun ing gunung.
Parwata. Têgêsipun yèn kalinggihan ing luhur.
Wukir. Têgêsipun manawi pinuju cinangkraman. Têgêsing cinangkraman manawi kangge lêlangênan.
Ancala. Têgêsipun manawi kanggenan tiyang anastapa.
Asalingga. Têgêsipun bilih kèdêgan pucuking rêdi.
Aldaka. Têgêsipun bilih tinimbangan sami ardi.
Wanawasa. Têgêsipun ardi mawi wana.
Namaning Angin
Maruta. Têgêsipun pamoring loro, dene sagêd anunggil toya, akalihan nunggil amun-amun.
Bayu. Têgêsipun angin damêl rahayuning têtanêman.
Bajra. Têgêsipun angèbêki.
Prahara. Têgêsipun angin agêng.
Pôncawora. Têgêsipun angin pakumpulan gangsal, saking têngah, inggih punika ngandhap inggil, sanèsipun saking keblat sakawan.
Lesus. Têgêsipun angin mêsês.
Angin. Têgêsipun sagêd sumurup ing sadhengah panggenan [pang...]
--- 21 ---
[...genan] kang abolong, utawi tansah amolah kumêjêb-kêjêb.
Pawana. Têgêsipun angèbêki kawontênan.
Angin kakim. Têgêsipun prahahara[2] kang langkung kêras, adamêl risak.
Angin sarsar. Têgêsipun angin tanpa sangkan, inggih damêl risak.
Ayaskara. Têgêsipun angin buwang mega.
Aliwawar. Têgêsipun angin ngentarakên watu.

Angin asip. Têgêsipun lesus sagantên, ingkang adamêl risaking baita.
Angin tasêp. Têgêsipun prahara ugi karya bilai.
Sindhungriwut. Têgêsipun prahara têmpuran, saha mawi jawah.
Gulingan. Têgêsipun angin andhasar, anyakecakakên sare.
Caratwarsa. Têgêsipun prahara agêng.
Namaning Blêdhèk
Blêdhèk. Têgêsipun kabêkta saking swara jumêbrèt.
Gêlap. Têgêsipun saking mawa tôndha gumêbyar gumilap.
--- 22 ---
Graksa. Têgêsipun balêdhèk kang agawe risaking samukawis.
Wrahaspati. Têgêsipun ratuning galak, wijangipun, wrahas: galak, pati: ratu.
Kêtug. Têgêsipun suwantên ingkang anglangkungi sora.
Kupak. Têgêsipun langkung bantêr.
Patêr. Têgêsipun swara ingkang kadi mubêng.
Cancala. Têgêsipun anjêjak, dene anjêjak panggenan umbulipun dhatêng ing tawang.
Jaladha. Têgêsipun balêdhèk wor mêndhung.
Namaning Jawah
Udan. Têgêsipun banyu tumurun.
Warsa. Têgêsipun banyu bênêr, dene dèrèng kacampuran bangsaning toya sanès.
Riris. Têgêsipun jawah kêrêp.
Jawah. Têgêsipun wêtuning banyu, inggih punika toya karingêt.
Garimis. Têgêsipun jawah lêmbat.
Rêrêp-rêrêp. Têgêsipun jawah têtêruh.
Awrur. Têgêsipun jawah sumawur.
Têruh. Têgêsipun jawah tôndha gara-garaning sinatriya.
--- 23 ---
Rarabi. Têgêsipun jawah sontên.
Surur. Têgêsipun jawah ngarêcèh.
Warsaya. Têgêsipun ananing banyu, dene witing toya saking jawah.
Wrêsti. Têgêsipun jawah adrês langkung lêmbat.
Namaning Mêndhung
Mêndhung. Têgêsipun mangêndhong, dene dados êndhonganing toya jawah.
Jaladara. Têgêsipun andhêg-andhêging awang-awang, wijangipun, jala: anggrêg-anggrêg, udara: awang-awang.
Kuwera. Têgêsipun panggenan pangêmotaning toya jawah.
Jaladha. Têgêsipun banyu angêndhong, dene kandhongan toya jawah.
Dhanu. Têgêsipun mêndhung pêtêng.
Imaèrya. Têgêsipun mega angêmu toya, inggih mêndhung ugi.
Imandaka. Têgêsipun inggih mega ngêmu toya, wijangipun, ima: mega, daka: banyu, saking wancahaning têmbung udaka.
Namaning Mega
Ima. Têgêsipun yèn ngalingi wulan nipis.
--- 24 ---
Nirada. Têgêsipun yèn mega cêmêng anunggil mega abrit.
Imakapura. Têgêsipun yèn mega angidêring srêngenge.

Sasmiti. Têgêsipun yèn mega awor lan kêkayon.
Imantaka. Têgêsipun mega papak lan banyu.
Ulur. Têgêsipun mega panjang anyalèntrèng.
Kokap. Têgêsipun manawi mega putih kang kadi kukus.
Mega. Têgêsipun pangêmotaning banyu, amargi karingêt sapanunggilanipun asring manggèn ing ngriku, minôngka sangsangan.
Namaning Kêkuwung
Kêkuwung. Têgêsipun kabêkta saking wujudipun kuwung, inggih ngêlowong.
Wangkawa. Têgêsipun kumalowong.
Danu. Têgêsipun kuwung marganing udan, wijangipun, dan: udan, nu: dalan, amargi kuwung punika tejaning banyu, sabên banyu kasorot dening surya, mawa kuwung, sasirnaning kuwung têmtu jawah lajêng tumurun.
Danumaya. Têgêsipun kuwung ingkang sorotipun langkung
--- 25 ---
wêning, jalaran rêsik tanpa mêndhung, wêkasan botên dhawahakên jawah, sabab saking kabuncang ing angin.
Tejaèrwa. Têgêsipun tejaning banyu, wijangipun, teja: sampun mastani, èrwa: banyu.
Namaning Calèrèt
Calèrèt. Têgêsipun sumêlèt.
Kilat. Têgêsipun calèrèt ingkang dumunung wontên mega kandêl badhe jawa.[3]
Lidhah. Têgêsipun kilat ingkang mêdal mangsaning dalu.
Widyuta. Têgêsipun kilat yèn sumêla mega pêtêng.
Thathit. Têgêsipun kilat anyarêngi galudhug.
Kêdhap. Têgêsipun manawi nuju pêtênging jawah akarya pêpadhang.
Kêlap. Têgêsipun gilap, inggih punika sorot hawaning latu bêntèr ingkang dumunung wontên ngamun-amun. Manawi katrajang dening mêndhung mega jawah, bêsatipun dados balêdhèk.
Namaning Galudhug
Galudhug. Têgêsipun swara têtumbukan, têmpukaning daya angin, latu, amun-amun, toya, kang kinarubêng dening mêndhung.
Gêtêr. Têgêsipun swara kang angebahakên pangrasa, amargi [a...]
--- 26 ---
[...margi] suwantênipun amêtik wontên talingan, jalaran kakrubêng mêndhung, dados tanduking swara mêlêg botên sagêd buntas marênca.
Guntur. Têgêsipun swara kang angebahakên pangrasa kadosdene ngorêgakên jagad sadaya.
Grah. Têgêsipun swara adamêl otêring jagad, utawi damêl gêtêring talingan.
Gumuruh. Têgêsipun swara tampan-tinampan.
Namaning Buta
Buta. Têgêsipun agêng, utawi mamak, saha kabêkta asring angrêbut, lan angrubut.
Danawa. Têgêsipun cêpak nêpsu, wijangipun, dan: nuli, awa: nêpsu, tuwin têdhaking Bathara Danu.
Ditya. Têgêsipun linuwih, dene sarwa sêmbada sagêd manjing ajur ajèr.

Raksasa. Têgêsipun bangsaning bêrkasakan.
Rasaksa. Têgêsipun kang môngsa sidêkah, wijangipun rasa aksa, rasa: môngsa, aksa, tingalan, dados sidêkah punika sabên tingalaning jawata, tuwin para nata, katelad sagunging manungsa sadaya
Gandarwa. Têgêsipun wujud manungsa.
Asura. Têgêsipun wanthèn, dene botên wontên [wo...]
--- 27 ---
[...ntên] kang kaèrèpakên.
Wil. Têgêsipun angarad, inggih punika anggêgèrèt.
Wisadha. Têgêsipun sagêd siluman.
Yaksa. Têgêsipun angrusak sidêkah, dene sabên ari rudragsa mêmulènipun Sang Hyang Guru, para dênawa sami kapancenan ingkang dados aratanipun sêsajèn.
Rasêksi. Têgêsipun buta wadon, jodhoning rasêksa.
Diyu. Têgêsipun buta wadon.
Namaning Kêthèk
Kêthèk. Saminipun kêtèk, têgêsipun sugih swara.
Wre. Têgêsipun sagêd anjêlih.
Kapi. Têgêsipun dene sugih wulu.
Kuthila. Têgêsipun awon bathukipun.
Wanara. Têgêsipun kewan warna manusa, wijangipun: wan, kewan, nara, wong.
Plawaga. Dene sarwa cikat.
Palwaga. Dene sarwa tarampil
Palgosa. Têgêsipun sarwa mangêrti.
Rewanda. Têgêsipun pangawak swara, wijangipun: re: swara, wanda awak
Kalidan. Têgêsipun sarwa rikat.
--- 28 ---
Kênyung. Têgêsipun kêthèk wadon.
Gapila. Têgêsipun tarampil.
Namaning Gajah
Gajah. Têgêsipun sugih solah, lungguhipun yèn anèng wana.
Asti, èsthi. Têgêsipun yèn tinunggangan.
Dirada. Têgêsipun yèn mêta.
Dwiradha. Têgêsipun gadhah siyung kalih, wijangipun dwi: loro, radha: untu, inggih punika gadhing.
Waniti. Têgêsipun yèn pinêlanan, inggih punika pinêrabotan saput parantos.
Matêngga. Têgêsipun yèn binêkta cangkrama.
Dwipangga. Têgêsipun ngunjuk kaping kalih, wijangipun, dwi: loro, pangga: sêrot, dene yèn ngombe kasêrot saking têlale lajêng katampèn panyêroting cangkêm.
Samaja. Têgêsipun yèn binêkta aprang.
Gajamuka. Têgêsipun gajah ngamuk, gajah pangarêp, gajah yèn tinunggangan ing buta.
Brajamuka. Têgêsipun gajah ngamuk ngangge dêdamêl, utawi yèn binarong.
Liman. Têgêsipun aliman dene sami-sami

--- 29 ---
bêbujêngan wana alim piyambak dhatêng prakawis sacumbana, utawi wontên ingkang mastani, liman punika kados suku lima, dene tulalenipun sagêd dumugi siti, utawi wontên ingkang mastani malih, liman punika yèn nuju wontên cancangan wantilan.
Gathamuthu. Têgêsipun bilih badhe cumbana, awit katingal agôntha mathuthuk.
Namaning Jaran
Jaran. Têgêsipun unjaran, dene wontên gêdhogan ijèn botên kawoworan bangsanipun.
Kuda. Têgêsipun sagêd midêr.
Wajik. Têgêsipun wijik, inggih punika suku panggenan wijikan nama wajik, karan namaning turôngga.
Turôngga. Wijangipun turaôngga, tura: alus, ôngga: badan katêgêsan lêmês badanipun.
Kapal. Têgêsipun lantèh, dene sarwa mangrêti dhatêng pangajaran.
Swa. Têgêsipun jaran kinasih, inggih punika tumpakan.
Undhakan. Têgêsipun tunggangan.
Gêdhog. Têgêsipun gêgêdhug, dene sami-sami kewan linangkung piyambak.
--- 30 ---
Namaning Macan
Macan. Lêrêsipun macyan, têgêsipun macia, inggih punika anggêro, anggêmprong.
Singa. Têgêsipun sagêd mungêl singaong.
Singha. Têgêsipun inggih ingkang sagêd mungêl singaong.
Saradula. Têgêsipun patêmpuhaning lêlandhêp, kados ta: untu siyungipun, ilat kados parut, cakar kuku lancip.
Mong. Têgêsipun kang sagêd mungêl maong.
Arimong. Têgêsipun mêramong, dene abang mawi lorèk.
Kiswari. Têgêsipun sarwa bruwut-bruwut.
Jagur. Têgêsipun macan dhêkêm.
Margapati. Têgêsipun rinakêt ratu.
Namaning Banthèng
Banthèng. Têgêsipun bênthing, dene lumanang-lanang.
Gardaka. Têgêsipun sugih nêpsu.
Andaka. Têgêsipun pangawakan lêmbu.
Angun-angun. Têgêsipun banthèng rosa.
Sikandhana. Têgêsipun banthèng lanang.
Sikandhini. Têgêsipun banthèng èstri.
Jêjawi. Têgêsipun banthèng èstri.
--- 31 ---
Namaning Banthèng[4]
Banthèng. Têgêsipun bênthing, dene lumanang-lanang.
Gardaka. Têgêsipun sugih nêpsu.
Andaka. Têgêsipun pangawakan lêmbu.
Angun-angun. Têgêsipun banthèng rosa.
Sikandhana. Têgêsipun banthèng lanang.
Sikandhini. Têgêsipun banthèng èstri.

Jêjawi. Têgêsipun banthèng èstri.
Grigsa. Têgêsipun gêtapan. Labêt saking kêndêl. Gêtapanipun botên gêtapan was sumêlangan. Gêtapan nêpsu kêdah ngamuk.
Garagsa. Têgêsipun angajrihi, dene sabên sumêrêp samukawis kêdah ambujêng kaamuk, punapa malih yèn kêtaton lajêng andêr pêjah kapurunanipun.
Namaning Lêmbu
Lêmbu. Têgêsipun amot, dene ngêmot samukawis babêktan kuwawi.
Sapi. Têgêsipun amêdamêl kasar, utawi kêndêl dhatêng panas.
Andaka. Têgêsipun sapi ingon.
Andana. Sapi lanang pilalan.
--- 32 ---
Andini. Sapi wadon pilalan.
Gah. Têgêsipun agahan, dene botên tampik kang dipun wawratakên.
Pirdos. Têmbung Arab inggih sapi, nanging kocap ing lapal.
Sênuk. Punika inggih mirid wujuding sapi, ananging alit-alit, inggih bôngsa tanah Ngarap.
Namaning Kêbo
Kêbo. Têgêsipun bodho, dene sami-sami bêbujêngan dharat langkung bodho piyambak. Tumindakipun kêdah kalayan kagirèkakên.
Maesa. Têgêsipun karêm ing jêjombok.
Mundhing. Têgêsipun tumandhing, dene kalihan kancanipun piyambak asring bêrik, ngantos adamêl karisakan.
Bothi. Têgêsipun maesa jalêr.
Krêbo. Têmbung Malajêng, kajêng saha têgêsipun kêrêp kungkum. Dene têmbung maesa sawêrni katêgêsan jarwa sota, omahe desa.
Namaning Wêdhus
Wêdhus. Têgêsipun wêdhodhos, labêt dening karêm [ka...]
--- 33 ---
[...rêm] bijig.
Menda. Têgêsipun meda, dene sami-sami bangsaning kewan menda punika kathah medanipun piyambak, amung anuruti kajêngipun kemawon.
Padrawana. Têgêsipun kewan asor, labêt botên wontên pigunanipun, wijangipun, padra: asor, wana: kajêngipun wan: kewan utawi kiwa.
Domba. Têgêsipun lêrêsing têmbung padronba, wijangipun, padro: menda, umba: têmpuk. Dados têgêsipun wêdhus wau inggih karêm bêrik.
Kambing. Têgêsipun karêm gêmbèr.
Namaning Cèlèng
Cèlèng. Têgêsipun cêlèng, dene wujudipun cêmêng.
Waraha. Têgêsipun saronggot. Dene cèlèng punika dêdamêlipun saronggot, inggih punika siyung kêkalih.
Sungkara. Têgêsipun damêlipun angêsuk. Wijangipun, sung: angêsuk, kara: gawe, dene yèn mêdal kapurunanipun amung majêng tekat.
Gênjik. Têgêsipun punika cèlèng alit, kabêkta lampahipun taksih ngèjèk, awit badanipun dèrèng
--- 34 ---
agêng, dados taksih sarwa cikat tarampil.
Namaning Asu

Asu. Têgêsipun langkung madon, wijangipun as, kawadonan, su: luwih. Sawênèhing sarjana amantani,[5] asu punika lêrêsipun angsuk, kabêkta dene karêm gancèt, mila lajêng katêmbungakên anjing, liripun gandhèng.
Sêgawon. Têgêsipun sêkul awon, dene karêm tinja, kabasakakên malih sêgala.
Srênggala. Têgêsipun langkung galak, wijangipun: srêng: nêpsu, gala: wuwu, punjul.
Cika. Têgêsipun jêgug, dene sagêd jêgug.
Sona. Têgêsipun sugih uni, dene gêrêng jêgug anyêngkong.
Namaning Ula
Ula. Uluwa, têgêsipun nguntal, dene yèn nênêdha amung kaulu botên kamamah.
Sarpa. Sarapa, têgêsipun galak, dene yèn nêdha kasarap kemawon.
Bujôngga. Têgêsipun pêngawak bau, dene tanpa bau amung awak kemawon, dene dhaplanging awak wus prasasat bapanging bau.
--- 35 ---
Ardawalika. Têgêsipun panjang sagêd nêkuk, wijangipun ardawa: panjang, lika: nêkuk.
Basuki. Têgêsipun waluya, dene darbe lisah kamulyan, dumunung wontên pêthit.
Naga. Têgêsipun sawêr agêng.
Namaning Bêdhati
Bêdhari. Têgêsipun yèn pangirit sapi wadon.
Senang. Têgêsipun yèn pangirit sapi lanang.
Manggra. Têgêsipun yèn pangirid banthèng.
Salamuka. Têgêsipun yèn pangirit maesa lanang wadon.
Astapada. Têgêsipun yèn pangirit maesa lanang.
Sambira. Têgêsipun yèn pangirit banthèng munya.
Wèsthi. Têgêsipun yèn pangirit jêjawi.
Camakantu. Têgêsipun yèn pangirit janma lanang wadon.
Dhudhula. Têgêsipun yèn pangirit jaran wadon.
Sisikunwanindha. Têgêsipun yèn pangirit kuda kêkalih.
Sisirat ancakaanda. Têgêsipun yèn pangirit kuda sakawan.
--- 36 ---
Gothaka. Têgêsipun yèn padhati ginarêbong, dados kajêngipun wangun aguwa, adat pangiritipun gajah, jalaran saking langkung awrat.
Gabrata. Têgêsipun yèn pangirit sima.
Gègèndik. Têgêsipun yèn pangirit menda agêng.
Skuthuk. Têgêsipun yèn pangirit sêgawon agêng.
Calitha. Têgêsipun manawi pangirit kidang ngujung.
Saligna. Têgêsipun yèn pangirit kapal tutul.
Namaning Tunjung
Pakaja. Têgêsipun yèn mêkar satêngahing banyu.
Kumuda. Têgêsipun yèn mêkar jroning banyu.
Sarasidya. Têgêsipun yèn mèdêm.
Saroja. Têgêsipun yèn dumunung anèng dharat.
Saroparuka. Têgêsipun yèn wigar.
Kamuda. Têgêsipun yèn kasatan toya.

Samawih. Têgêsipun yèn tumuwuh ing watu.
Tunjung. Têgêsipun manawi sampun wujud witipun.
Têrate. Têgêsipun mênawi mêgar wontên ing bale kambang.
--- 37 ---
Singli. Têgêsipun yèn sêkar badhe wigar.
Midhêmah. Têgêsipun yèn mêgar dalu.
Namaning Sêkar
Sêkar. Têgêsipun kang anêdhêng mêkar.
Kêmbang. Têgêsipun manawi kaingsêp madunipun dening kombang.
Kusuma. Têgêsipun kang sumêdhêng gandanipun.
Padma. Têgêsipun sêkar kang sawêg mèdêm, gandanipun taksih anunggil madunipun.
Puspa. Têgêsipun kaanggit, atharik-tharik, punapadene kasêling-sêling panggenanipun.
Puspita. Têgêsipun sêkar kang anêdhêng warni jêne, inggih punika badhe mêgar.
Sari. Têgêsipun sarwa sae, inggih punika anêdhêng sumêkar gandanya arum.
Namaning Godhong
Godhong. Têgêsipun kang kanggo edhum, inggih punika kangge edhum dhatêng witipun, dados minôngka agêdhong dhatêng wit.
Ron. Têgêsipun damêl rêrompyoh dhatêng wit.
--- 38 ---
Rondhaon. Têgêsipun godhong ngrêmbaka.
Dhaon. Têgêsipun godhong sumêdhêng.
Patra. Têgêsipun pahantara, dene godhong dados antara gêsanging wit, tandhanipun lêma kêra saking godhong.
Ujungan. Têmbung krama dhusun, kajêngipun ambasakakên, ijo, ijon, saking wujuding godhong kang ijêm, lajêng jêprah.
Namaning Kali
Kali. Têgêsipun kaili, dene kailenan toya.
Lèpèn. Têmbungipun ngajêng lèpwèn, kajêngipun lèp, wèn, têgêsipun ilèn-ilèn, wèn, panggenan toya.
Narmada. Lêrêsipun têmbung, naharmada, têgêsipun pangêmotaning banyu.
Bangawan. Lêrêsing têmbung ngajêng, banawan wijangipun, ban: banyu, awan: dalan, dados dalaning banyu.
Banawi. Banawe, têgêsipun kumpulaning banyu.
Ci. Têgêsipun gèn pasucèn.
Namaning Jurang
--- 39 ---
Jurang. Têgêsipun jêro.
Singgrong. Têgêsipun sing gêrong.
Rèjèng. Têgêsing rèjèng jarèh-jarèh.
Trêjung. Têgêsipun menggak-menggok.
Siluk. Têgêsipun inggih menggak-menggok.
Sungil. Têgêsipun langkung rumpil, dene sarwa makèwêdi.
Gahana. Lêrêsipun guhan tuwin gwahan, têgêsing guhan pajêgongan, têgêsing gwahan cêgowahan.

Prajongan. Têgêsipun pajorongan, kabêkta ingkang dèrèng kulina ningali jorongên.
Namaning Guwa
Guwa. Têgêsipun lêmah ngêsong.
Guha. Têgêsipun goh, inggih punika siti anggêrong.
Rago. Têgêsipun siti ronggoh, dene gêrong.
Song. Têgêsipun rong kang ngêsuk.
Gothaka. Têgêsipun guthitan tuwin godhagan.
Gotaka. Têgêsipun ênggèn pêlowongan,
--- 40 ---
inggih godhagan.
Susupan. Têgêsipun panglendhungan, dene asring kadamêl palendhunganing sato galak.
Padhuhan. Têgêsipun panggogosan, dene anggêrong angêsong.
Namaning Pandhita
Pandhita. Têgêsipun pêpundhèn, dene pinundhi-pundhi sarerehan wêwêngkonipun.
Dwija. Têgêsipun angèsthi têrus lair batos.
Dwijawara. Têgêsipun muruk sêja kalih prakawis, sapisan: angastuti dewa, kaping kalih: amrih karahayon.
Suyati. Têgêsipun amêsu cipta. Wijangipun: suya: amêsu, ti: cipta.
Rêsi. Têgêsipun suci, dene anêtêpi panggalih asuci.
Wasistha. Têgêsipun: langkung awas, kados ta: sumêrêp sadèrèngipun winarah.
Ajar. Têgêsipun: wajib mêmulang.
Rèhing Pandhita
Saking ngandhap anama Indhung-indhung. Têgêsipun: [Têgêsi...]
--- 41 ---
[...pun:] tiyang karerehan ingkang sawêg mondhok, damêlipun babad-babad wana saubêngipun ing ardi.
Inggahipun malih anama Gêluntung. Têgêsipun: tiyang sampun gêgriya nyagak sakawan, damêlipun angrêrêmbat, usung-usung, mêndhêt kajêng tuwin toya.
Inggahipun malih nama Uluguntung. Têgêsipun: lurah kampung, inggih kabêbahan amranata sadaya padamêlan.
Inggahipun malih anama Cantrik. Têgêsipun: ingkang kabêbahan angladosi samukawis, utawi jagi kengkenan.
Inggahipun malih anama Cèkèl. Têgêsipun: juru tanêman, utawi jagi rumêksa patêgilan, awon sae wontên tanggêlaning Cèkèl.
Inggahipun malih anama Puthut. Têgêsipun: ingkang rumêksa sanggar palanggatan, utawi kabêbahan masang pirantosing sêsaji pamujan.
Inggahipun malih anama Mamanguyu. Têgêsipun: ingkang kabêbahan anabuh gêntha kêkêlèng salêbêtipun pamujan.
Inggahipun malih anama Janggan. Têgêsipun: [Têgêsi...]
--- 42 ---
[...pun:] ingkang dados juru sêrat, utawi anganggit-anggit.
Inggahipun malih anama Wasi. Têgêsipun: ingkang dados juru pangadilan, angrampungi prakawis.

Inggahipun malih anama Ajar. Têgêsipun: juru mêmulang, kawajibaning para ulah arja.
Inggahipun malih anama Pandhita. Têgêsipun: guru agêng ingkang sarwa putus, wajib sinêbut Panêmbahan.
Rèh Pandhita Èstri
Saking ngandhap anama Obatan. Têgêsipun tiyang èsyri[6] brêgajagan, jagi sêsadean utawi têtumbas dhatêng pêkên.
Inggahipun anama Abêt-abêt. Têgêsipun: jagi mangangsu utawi ramban.
Inggahipun malih anama Abon-abon. Têgêsipun: jagi panyapu utawi mêmasuh, sêsuci sapanunggilanipun.
Inggahipun malih anama Kaka-kaka. Têgêsipun: tiyang èstri jagi olah-olah.
Inggahipun malih anama Endhang. Têgêsipun: jagi kengkenan utawi ngladosi.
Inggahipun malih anama Bidhang. Têgêsipun: jagi dados [da...]
--- 43 ---
[...dos] inya, anêsêpi putra wayahipun kiyai ajar.
Inggahipun malih anama Dhayang. Têgêsipun: jagi têtêbah, utawi anyêbari sêkar ing sanggar palanggatan.
Inggahipun malih anama Sontrang. Têgêsipun: dados dhukun, amulasara sukêr sakit, utawi anggulawênthah anggadarèn putra wayahipun ki ajar.
Inggahipun malih anama Mêntrik. Têgêsipun: pinitados juru rêrawat sumakawis[7] bangsaning busana, punapadene dhêdhaharan sapanunggilanipun.
Inggahipun malih anama Dungik. Têgêsipun: pêpingitan badhe dados garwanipun kyai ajar, padamêlanipun cariyos lêlampahan jaman kina, ingkang dados têpa palupinipun para pawèstri, kalanturipun dipun wastani Kôndhadongèng.
Namaning Warni 4
Abang (rêta). Têgêsipun abanging godhong. | Rêtawi. Têgêsipun abanging gêtih. | Rêtaga. Têgêsipun abanging sêkar. | Rêktadu. Têgêsipun abanging kewan. | Rêktama. Têgêsipun abanging galuga. | Rêktasa. Têgêsipun abanging apu.
Irêng (krêsna). Têgêsipun irênging uwong. |
--- 44 ---
Dumani. Têgêsipun irênging nila. | Tanu. Têgêsipun irênging mangsi. | Grêdhawa. Têgêsipun irênging kayu | Sêkêri. Têgêsipun irênging angus. | Asthaka. Têgêsipun irênging kewan | Nilaba. Têgêsipun irênging rêtna. | Umani. Têgêsipun irênging mega.
Kuning (jênar). Têgêsipun kuning sêmu ijo. | Dinar. Têgêsipun kuninging mas. | Kunar. Têgêsipun kuninging kunir. | Jêne. Têgêsipun kuninging mas. | Kuning. Têgêsipun kuninging wong. | Pita. Têgêsipun kuninging sandhangan. | Kapurônta. Têgêsipun kuninging jarit. | Jêning. Têgêsipun kuninging sorot. | Blêngah. kuninging bêngle.
Putih (putih). Têgêsipun putihing siyung, inggih putihing untu. | Wênês. Têgêsipun putihing wong. | Pinge. Têgêsipun putihing sêkar. | Dênta. Têgêsipun putihing gadhing. |
--- 45 ---

Pêthak. Têgêsipun putihing waspa, luh. | Kapas. Têgêsipun putihling[8] kapuk. | Seta. Têgêsipun putihing ulêr. | Mina. Têgêsipun putihing iwak. | Pik. Têgêsipun putihing minyak. | Icana. Têgêsipun putihing sungging | Lawon. Têgêsipun putihing jarit. | Suci. Têgêsipun putihing ati.
Tamat.
--- 0 ---
TAPEL-ADAM
Sêrat Tapêl Adam, kidung macapat, jilid 1-2 tamat, sapunika ikêtan saha kasusastranipun sasagêd-sagêd kalêrêsakên, 1 buku rêgi pranko ing pos ... f 2.15
NITI MANI
Sêrat Nitimani, kadadosakên kalih jilid, amarsitakakên rèh tanduking asmara ingkang sagêd amranani dhatêng raosing wanita têmahan adamêl marêm, saha anggêlarakên bab kawruh bakaling dumadi kalihan sampurna, karanganipun Radèn Mas Adipati Arya Sigônda, bupati ing Pasuruan. 1 buku rêgi pranko ing pos ... f 2.10.

1. tanggal.
2. prahara.
3. jawah.
4. Dobel dengan di atasnya.
5. amastani.
6. èstri.
7. samukawis.
8. putihing.